

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnistvu prejemani
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Predništvo: Knafljeva ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan svojo izjavo oddaja in pravnika.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 denarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplašitve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6:50	četrt leta 6:50
na mesec 2:30	na mesec 2:30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Sumljivo znamenje.

V ponedeljek je »Slovenec« v znamenito napadel »Zvezo južnih Slovanov« in jo obsul s celo ploho kritičnosti. Brez taktičnosti — verolomstvo — izdajstvo — in kdo ve kaj še vse je zmetel nanjo, vse zato, ker se je pripravila na boj zoper italijansko pravno fakulteto in za pridobitev slovenske fakultete.

Kdor ve, kako neodkritosrečno in celo zavratno so slovenski klerikali poslej vedno postopali glede slovenskega vseučilišča, ki ga v sruči itak marajo in se ga boje, ta je imel kakoj utis pri čitanju »Slovence«, da bi hočeno klerikali izzvati prepri in da ga hočeno iz trte izviti.

Sele nekaj dni je tega, kar je bilo v poslanski zbornici velika debata zoper italijanskega in slovenskega vseučiliškega vprašanja. »Zveza južnih Slovanov« je v tem boju bila osrednja in branteljica slovenskih in hrvaških zahtev in je poslala v debato Spinčica in Rybára, ki sta dosegla znamenit uspeh, dočim je govorik klerikalne stranke celo akcije samo kvaril in jo kompromitiral.

Pojasnili smo položaj glede italijanske pravne fakultete v posebnem članku in opozarjali, da je nevarnost velika, kajti za ustanovitev pravne fakultete v Trstu je danes velika večina parlamenta in z njo vred tudi vlada. Kaj je pač bolj naravno, kakor da se »Zveza južnih Slovanov« spričo te vladne dispozicije in preteče nevarnosti ter zavedajoč se važnosti vseučiliškega vprašanja, nemudoma začela pripravljati za nadaljnji boj.

»Zveza južnih Slovanov« je po našem predudku vseh okoliščin storila primerne sklepe glede svojega postopanja. Ob sebi se razume, da so se vsi prijatelji in nasprotniki italijanske fakultete zanimali za sklepe, ki jih je storila »Zveza južnih Slovanov«, in da se je nekaj o teh sklepih pisalo tudi v listih. Na ta pisanja se je obsel dr. Šustersič in poskušal sedaj provocirati prepri.

Poročila listov, komunikey in take stvari pa niso za nikogar merovaljani. Oficialne izjave o svojih sklepih ni »Zveza južnih Slovanov« nobene izdala, in dokler ni take izjave, ne ve nihče avtentično, kaj se je sklenilo.

Toliko pa lahko povemo dr. Šustersiču, da se sklepi »Zveze južnih

Slovanov« popolnoma krijejo s sklepi »Narodne Zveze« in da »Zveza južnih Slovanov« vzdržuje tudi junktim med italijanske in med slovensko pravno fakulteto, da torej Italijani nikakor ne smejo dobiti svoje fakultete, če se ob enem ne reši tudi slovensko fakultetno vprašanje.

S tem pa smo že tudi izpodbili vse »Slovenčeve« dolžitve, kajti vse, kar »Slovenec« pisari, sloni na trditvi, da je »Zveza južnih Slovanov« zapustila v »Narodni Zvezi« sklenjeno stališče, kar je flagrantna neresnica.

»Slovenec« je svoj napad zasnoval na umetno in zlohotno zgrajeni premisi in se dela silno ogorčenega, da je »Zveza južnih Slovanov« baje opustila vsak boj in onemogočila skupno delo s klerikali. Da je to teatralično ogorčenje brez podlage, kaže naše zgorajšnje poizkušnje o sklepih »Zveze južnih Slovanov.« Zveza se ni niti za las odmaknila od načelnega stališča, ki ga je svoj čas določila »Narodna zveza« in če se bo dr. Šustersič lojalno in pošteno držal sklepov, ki so bili v »Narodni zvezi« svoj čas storjeni na njegov predlog, potem bodeta oba jugoslovanska kluba prav lahko sporazumno in skupno postopala.

Toda sumljivo, jako sumljivo je postopanje dr. Šustersiča že sedaj. Ta surovi izbruh v »Slovenec«, ta napad, ki je brez vsake podlage, to divje razsajanje poizkušja sum in slutnjo, da iščejo klerikali povod za prepri, da jim ne diši skupno postopanje z »Zvezo južnih Slovanov« v svrhu pridobitve slovenske pravne fakultete. Ali bi mar radi izzvati boje, v katerih naj bi se slovenski postulat potopil? To zatiranje, da imajo klerikali v tem vprašanju svojo lastno vodilno nalogo — kako klerikali svojo vodilno nalogo izvršujejo, so pokazali s tem, da so pri zadnji debati postavili kot govornika Gostinčarja, s katerim bi bili vsi Jugoslovani blamirani, da nista Rybár in Spinčič svoje naloge tako sijajno rešila — to napovedovanje, da bodo klerikali odslej postopali popolnoma samostojno, to pač kaže, da je od kluba dr. Šustersiča pričakovati presenečenje, ki pa slovenski stvari ne bodo v korist.

Slovenci in Italijani.

Kakor se poroča iz Trsta, se je v Poreču vršila zadnji ponedeljek seja

deželnozbornske komisije za narodnostni sporazum. Laški odposlanci so izjavili, da slovenskih predlogov ne morejo akceptirati kot temelj za nadaljnja pogajanja. Razvila se je obširna debata in slednjič je komisija poverila z nadaljnjim delom deželni odbor. Komisija sama pa bo imela svojo prihodnjo sejo sredi aprila. Ker pa stoji Italijani na zelo intranzigentnem stališču, je težko upati na kake uspehe teh konferenc, kajti od svoje zahteve po popolni in resnični enakopravnosti — ne le v teoriji temveč pred vsem tudi v praksi — Slovenci pač nikakor ne morejo popustiti.

Ogrsko.

Državni zbor razpuščen. — Prestolni nagovor. — Skandali v zadnji seji. — Kdo je glavni krivec?

Včeraj popoldne so se zbrali maginatje in poslanci v dvornem gradu v Budimpešti in tam jim je prečital nadvojvoda Josip prestolni nagovor, s katerim je državni zbor razpuščen; prestolni nagovor utemeljuje to razpustitev tako-le: Po skoro četrtnem delovanju se je zastavilo ustavno delovanje drž. zbora in s tem v interesu dežele neizogibno potrebno harmonično sodelovanje ustavnih faktorjev. V tem za deželo škodljivem položaju smatramo za svojo ustavno dolžnost omogočiti, da nov državni zbor z vztrajnim in modrim delom započne čim prej rešitev velikih nalog prihodnosti. Zato smo... sklenili državni zbor predčasno razpustiti. Storimo to v zaupanju na prihodnost, na obstoječe dobro razmerje in zaupanje med kraljem in narodom, ki bo zagotovilo nemoteni tek ustavnega življenja in razvoj blaginje dežele. Po prečitaniu prestolnega nagovora je nadvojvoda Josip odšel; nato je bil v kapeli »Te Deum«.

K škandalom v zadnji seji poročajo, da so se jih udeležili izključno le Justhoveci, in da so škandali bili že prej pripravljani.

Grofa Polonyija, bivšega justičnega ministra, obdolžujejo, da je on pravzaprav povzročil napade na Khuen. V Budimpešti so nalepljeni na ulicah lepaki s slededim besedilom: Geza Polonyi, bivši slaboglasni justični minister ogrski, je na nesramen način zavratno napadel našega poslanskega kandidata grofa Khuea Hedervarya. Meščani, mislite o tem in sodite! — Omeniti je treba, da v

notranjem mestu v Budimpešti kandidirata Khuen in Polonyi.

Več poslancev je izstopilo iz Justhove stranke, ker se jim gnusi politika, kakoršno so delali nekateri Justhoveci v zadnji seji.

Iz Bosne.

Volitve za bosenski dež. zbor bodo v drugi polovici meseca maja; in sicer 18. maja za tretjo kurijo, 23. maja za drugo kurijo, 25. maja za prvo kurijo drugi razred in 28. maja za prvo kurijo prvi razred.

Sistemiziranje definitivnih mest in slovensko suplentjsko vprašanje.

Dr. Jos. Cerk.

Cinjenica, da se število slovenskih suplentov veča od leta do leta ter da smo slovenski suplentje še mnogo na slabšem nego nemški, nas je privedla do tega, da smo začeli slovenski suplentje iskati vzroke teh žalostnih razmer. In jasno se je pokazalo, da vzrokov ne smemo iskati toliko v sebi samih, ampak da so vzroki v istini tam, kjer smo jih domnevali. O teh vzrokih sem govoril na obnem zboru »Društva slov. prof.« in jih sedaj podajem v obliki statističnih tabel.

1. Prvi in jako tehten vzrok, da se veča število slovenskih suplentov, je činjenica, da se od dne do dne veča število slovenskih dijakov na srednjih šolah, kjer stanujejo Slovenci, da pa ne raste temu naraščajočemu številu slov. dijakov primerno tudi število slovenskih profesorjev. Posledica tega dejstva (= činjenice) je, da vlada zaposluje vedno in vedno večje in večje število suplentov, ker ji ti mnogo ceneje opravljajo isto delo nego bi ga opravljali definitivni profesorji. Naslednja tabela dokazuje resničnost moje trditve. Moja statistika se opira na zadnja štiri leta, ali razmere se ne bi prav nič izpremenile, ako bi posegel tudi za deset let nazaj. Nasprotno, pokazalo bi se še bolj jasno, da je bilo razmerje med definitivnimi in suplentji takrat za nas še veliko boljše nego je sedaj.

Na slovenskih zavodih na Kranjskem so vladale v preteklih 4 letih naslednje razmere:

Štev. def. ur.	Štev. supl. ur.	Štev. def. prof.	Štev. supl. ur.	Štev. učen. cev.	Leto
----------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------	------

I. državna gimnazija v Ljubljani					
370	74	22	6	527	5/6
306	167	21	11	596	6/7
220	155	18	10	527	7/8
303	159	19	11	550	8/9

II. državna gimnazija v Ljubljani					
191	99	13	5	362	5/6
215	76	14	4	448	6/7
180	165	12	9	428	7/8
187	171	14	9	430	8/9

Gimnazija v Novem mestu					
171	40	13	2	233	5/6
168	16	14	2	219	6/7
168	16	14	2	228	7/8
135	73	14	4	235	8/9

Gimnazija v Kranju					
223	69	13	4	337	5/6
220	72	12	4	336	6/7
223	69	13	4	320	7/8
245	47	13	3	309	8/9

Realka v Idriji *					
97	66	7	4	157	5/6
103	25	7	5	192	6/7
121	98	8	6	232	7/8
—	—	—	—	—	8/9

Gimnazija v Celovcu					
231	65	17	4	482	5/6
265	56	18	3	490	6/7
280	41	18	2	472	7/8
260	61	18	3	480	8/9

Realka v Celovcu					
255	120	13	6	350	5/6
215	128	12	7	360	6/7
—	—	—	—	—	7/8
263	80	15	4	380	8/9

Realka v Trstu					
279	98	15	7	439	5/6
269	104	15	7	472	6/7
300	89	16	8	496	7/8
323	66	18	6	502	8/9

Realka v Mariboru					
216	6	13	1	241	5/6
235	17	15	2	246	6/7
200	53	12	4	249	7/8
210	42	14	3	239	8/9

* Realka v Idriji je bila do leta 1909/10. komunalna.

LISTEK.

Doktor pestunja.

Humoreska. Spisal dr. Korun.
(Dalje.)

Tako je sodnika dr. Matijo Strnadu, čigar strogosti so se bali vsi potepuhi in pretepači ljubljanskega okraja, šestnajstletna Mostnikova Francka zvodila za nos, da je sam obsedel na klopi tivoljskega gozda, imajoč pred seboj otroški voziček s cepcem detetom kakor kaka pestunja. Zaradi judi, ki so mimo hodili, je bil položaj zanj skrajno neprijeten. Najrajši bi bil odšel; toda otroka si ni upal samega pustiti. Bog ve, kdaj se povrne ta spak radovedni, si je mislil; med tem časom naj se pa detetu kaka nesreča prigodi, potem prideš pa ti pod neizprosni paragraf in pred strogega sodnika.

K sreči so šetaleci bili ljudje, ki ga niso poznali. Da je pa zbuja njihovo pozornost, je sodil po tem, da so se pomenljivo spogledovali, ko so ga videli z detetom in vozičkom. Dve gospodični, ki sta stopali mimo, sta se celo hihitali, in za gotovo je smatral, da njuno hihitanje ne velja nikomur drugemu ko njemu, resnemu sodniku.

To je še dobro, da je pri miru! se je na tihem tolažil. Da bi le spai, dokler se Francka ne vrne!

Toda komaj je te besede izgovoril, je že zagomzel v vozičku. Milanček se je zbudil in nejevoljen raztrgal odevico, ki ga je pokrivala. Tedaj je dr. Strnad avtomatsko prijel za locen ob vozičku ter je počasi začel gorindol, dolingor premikati to trikolesno vozilo. Pa pomagalo ni nič. Nasprotno; vedno življeje je postajalo v vozičku. Zdal se je debela ročica prikazala na dan, zdaj spet zažeta nožica. Ti šmentasti šment! je Strnad godrnjal, se sklonil nad voz in poravnal oblečico na detetu. Pri tem svojem opravičku pa je opazil ob otrokovem zgledu čudno stvarco ležati. Iz prozega kavčuka je bila, pa ljubko obliko je imela. Njen konec je bil nekako podoben debeli jagodi vinskega grozda, samo da je majhna odprtina zijala na sredi.

Strnada pa navzlic veliki zadregi, v kateri se je nahajal, pri pogledu na to otroško slepilo ni zapustila filozofska narav. Nehote je vzkliknil: Aha! Lokavi svet te slepi že, ko še v povojih ležiš! Seve, to je treba zato, da se prej in dobro privadiš njegovim prevaram. Te bom pa še jaz! — Nakar nerodno pa silno boječe prime za sluzno cizalce in ga tlačil otroku v usta. Pa ne samo to;

tudi ajatutaja šepeta, samo da bi poniglava pomiril, ki se je začel oglašati s hreščecim emenjem.

Nesreča pa je hotela, da je ravno tedaj prijadrala mimo gospa Goropešca. O joj nagajivosti nesode! Uprav njo je moral zlojed prineseti, ki je Strnada strašno ertila, in to od tistega časa, kar se ji ni posrečilo, vsiliti mu svojo hčerko Fileno za ženo! Pa vrhutega v trenutku, ko je bil dr. Matija Strnad najbolj zaverjen v svoj posel, nervozno mašeč cizalce v kremžeča se Milančkova usta in po narodni melodiji pojoč ajatutaja.

»Beh! Sodnik pa pestunja! Kaj takega pa še ne, odkar je sv. Miklavž ljubljanski patron!« je siknila zaničljivo, opazivši Strnada in spoznavši voziček.

Ta je dobro slišal njen glas in se je tudi obrnil navzlic nujnosti svojega opravička, da bi z navidezno prijaznim pozdravom nekoliko ublažil strup Goropeščin jeze. Toda med tem je že hušnila mimo, jadrajč v Rožno dolino h kavnemu klepetonu, kjer so častitljive matrone dvakrat na teden preročevalave pereča vprašanja, segajoča globoko v zasebno življenje ljubljanskih rodbin.

Prišedši med nje, pa kar ni mogla govoriti; od same razburjenosti jo je dušilo, da ni spravila od sebe glasu, ki bi bil navadnemu Slove-

škemu glasu podoben. Toda ko je enkrat prišla do sape in njen jezik v uglajeni tir, tedaj se je izza zlatega zobovja usul nepretrgan aaval besedi: Opisati ni mogla ne dovolj naglo, ne dovolj natančno, kaj nedostojnega je videla in kaj upravičene ga rekla.

Častitljive matrone pa so se takoj oklenile najaktualnejše suovi, ki jo je gospa Goropešca prinesla. In vnela se je med njimi strašno hrupna debata, sukajoča se okrog neumnega Strnada in nezrele deklinie, o slepem Mostniku in prešestni Mostnici. Kar vse bi bile govorile rade naenkrat; in ko se je gospa Podrgajka pulila za besedo, je s tako vneto kimala z glavo, da se ji je s klobuka utrvalo pristno nojevo pero, vredno trideset kronc, ter padlo pod mizo. Pa kakorkoli so bila njihova mnenja različna, v tem so bile edine, da Strnad od današnjega dne, ko je opravil posel pestunje, ne sodi več za sodnika, komaj za vratarja, samo da je Goropešca, preden so se razšle, še to svoje mnenje omejila, pristavivši: »Še za vratarja ne kiersibodi; pri justični palači že ne, kvečemu pri najdeniščnici na Poljanah. Li nimam prav, dragice moje?«

Tako so častitljive matrone, zbrane pri kavnem klepetončku v Rožni dolini, opravljale ubogega Strnada in opravljale so ga samo

zato, ker je vestno vršil od Mostnikove Francke izročeni mu posel. Ali je mogoča večja krivica? Kaj naj bi bil pa storil? Če je posel enkrat prevzel, ga je vendar moral tudi vršiti. Saj bi bilo celo nujno potrebno, da bi se mu bil še z večjo vneto posvečal, kakor se mu je.

Ko je namreč Milanček namesta gladkih Francinih lie opazil kosmato brado Strnadovo, je za trenutek sicer utihnil ter bulil oči, med tem pa z vso silo tiščal z desno ročico palec svoje nožice proti ustcem. Toda ta molk je bil skrajno varljiv in le sumljiva tišina pred hudournim nevihto; zakaj naenkrat zavrešči iz celega grla, kakor da bi ga bil pičil najstrupenejši komar; deroč se, pa bije z rokami in binca z nogami lika rak oemokrak, kadar ga vržeš na hrbet v travo.

Strnad ga je nekaj časa tolažil, kakor je najbolje vedel in znal. Po laskih ga je gladiil ter mu prilizljivo govoril: »Saj si pridkan, Milanček! Moj ljubček si pa moj srček! Nič se ne jokaj! Takoj se Francka povrne in ti sladkega mlečeca prinese. Potem boš pa ziskal, kolikor boš hotel. Le pridkan, moj popček, le pridkan, ko si srčkan!«

(Dalje prihodnj.)

Štev. def. ur.	Štev. supl. ur.	Štev. def. prof.	Štev. supl. ur.	Štev. učenc. ur.	Leto.
----------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------	-------

10. Višja gimnazija v Mariboru					
349	45	19	3	504	5/6
295	70	18	4	483	6/7
269	45	19	2	453	7/8
284	103	18	6	492	8/9

11. Realka v Gorici					
273	56	14	4	380	5/6
247	108	14	6	426	6/7
268	87	15	5	423	7/8
—	—	—	—	—	8/9

12. Gimnazija v Trstu					
—	—	15	6	482	5/6
—	—	—	—	—	6/7
306	63	19	4	470	7/8
325	47	20	3	456	8/9

13. Višja gimnazija v Celju					
236	—	14	—	324	5/6
247	—	14	—	329	6/7
236	21	13	1	339	7/8
236	18	14	1	319	8/9

14. Realka v Ljubljani					
312	132	17	7	558	5/6
283	131	18	8	515	6/7
291	54	18	7	495	7/8
396	49	19	3	448	8/9

15. Gimnazija v Kočevju					
—	—	—	—	—	—
—	—	9	2	110	7/8
145	38	9	2	109	8/9

16. Gimnazija (nemška) v Ljubljani					
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—
65	77	6	5	115	8/9

1. Na prvi državni je torej poskočilo število suplentov ur v teku 4 let od 74—159, več nego še enkrat toliko, število definitivnih pa zmanjšalo od 22—16.

2. Na drugi državni se je tudi povečalo število suplentov ur od 99—171. Za 430 dijakov je samo 13 definitivnih profesorjev.

3. Tu so razmere še precej stalne, ker je število dijakov konstantno. Pa tudi tu so poskočile suplentne ure od 40—73.

4. Število dijakov in s tem število razredov je padlo, zato je tudi število suplentov ur precej konstantno 69—47.

5. Realka je bila komunalen zavod, razmere ne pridejo torej v poštev, so pa splošno boljše, da je bila realka v postanku.

Kakšne pa so v primeri z našimi gimnazijami in realkami razmere na nemških kranjskih zavodih in na nemških zavodih v bližini Kranjske? Evo:

6. Število učencev je tu konstantno, število suplentov ur pa se ni povečalo, ampak celo pomanjšalo, pač pa se je povečalo število definitivnih.

7. Število suplentov ur se je zmanjšalo od 120—80, zmanjšalo tudi število suplentov od 6—4. Povečalo pa se je število definitivnih od 13—15.

8. Število definitivnih se je povečalo od 15—18, dati je naraslo število dijakov le neznatno, število suplentov in suplentov ur pa padlo.

9. Število suplentov in suplentov ur se je sicer pomnožilo, pomnožilo pa se je tudi število definitivnih pri enakem številu učencev.

10. Enako število učencev, povečanje suplentov ur in suplentov, pomanjšanje definitivnih, kaže, da mora biti tu obilo Slovencev. leta 1908/9 jih je bilo od 492, 295.

12. Podatkov o prvih dveh letih nisem mogel dobiti. Kaže pa se jasno kakor drugod: Število definitivnih se večja 19—20, število suplentov manjša 4—3, pri enakem številu učencev.

13. Število definitivnih isto, 18 je le prirastlo suplentov ur in 1 suplent, da je število dijakov zelo malo padlo, kažejo se torej mal razredi.

14. Število učencev je padlo od 558—448, število definitivnih poskočilo od 17—19, število suplentov padlo od 7—3 in število suplentov ur od 132—49. Res idealne razmere.

16. Tu se nam zdi nemški zavod zelo na slabem. Ali gimnazija je v postanku in le žetimo imamo 9 definitivnih in 1 samega suplenta.

Ravno tako se kažejo neenake razmere na slovenskih in nemških zavodih, ako pregledujemo razmere med definitivnimi profesorji in število učencev. Tudi tu se nam kaže, da pride na nemških zavodih veliko manj učencev na 1 definitivnega učitelja nego na naših zavodih! Evo:

* Izmed teh 3 od drugod dodeljene.

Zavod	Štev. def. ur.	Štev. supl. ur.	Štev. def. prof.	Štev. supl. ur.	Štev. učenc. ur.	Leto.
-------	----------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------	-------

I.						
Na gimnaziji v Kranju	237	—	—	—	—	—
Na gimnaziji v Novem mestu	17	—	—	—	—	—
Na I. drž. gimnaziji v Ljubljani	29	—	—	—	—	—
Na II. drž. gimn. v Ljubljani	33	—	—	—	—	—
Na realki v Idriji	29	—	—	—	—	—
Na gimnaziji v Gorici	33	—	—	—	—	—
Samostalne vzpored. v Celju	22	—	—	—	—	—
Na realki v Ljubljani	25	—	—	—	—	—
Na realki v Gorici	28	—	—	—	—	—
Na gimnaziji v Mariboru	27	—	—	—	—	—

II.						
Gimnazija v Celovcu	26	—	—	—	—	—
Realka v Celovcu	25	—	—	—	—	—
Realka v Trstu	22	—	—	—	—	—
Realka v Mariboru	17	—	—	—	—	—
Gimnazija v Celju	17	—	—	—	—	—
Gimnazija v Trstu	22	—	—	—	—	—
Gimnazija v Beljaku	23	—	—	—	—	—
Nemška gimn. v Ljubljani	19	—	—	—	—	—
Gimnazija v Kočevju	12	—	—	—	—	—

III.						
Gimnazija v Trstu	22	—	—	—	—	—
Gimnazija v Gorici	33	—	—	—	—	—
Realka v Gorici	28	—	—	—	—	—

Na vseh zavodih I. tabele se nahaja tudi na nemških zavodih precejšnje število Slovencev; kjer pa so Nemci večinoma sami, kakor kaže II. tabela, tam je zanje bolj preskrbljeno.

Tu je najslabša številka 26, dočim imamo na I. številke 27, 28, 33. Nekoliko slabše so zopet politotni zavodi na Primorskem (tabela III.), kjer se menda nikdo ne briga za šolstvo.

In slednjič je še eno dejstvo, ki je vzrok velikemu številu slovenskih suplentov. Na zahtevamo preveč, ako želimo, in povsem odgovarja načelom pravičnosti zahteva: Kolikoršeno je število slovenskih dijakov, temu številu sorazmerno bodi tudi število slovenskih profesorjev na dotičnih zavodih. Godi se na naših zavodih, da imamo celo po več nemških profesorjev, četudi je na celem zavodu le par Nemcev. Pravičnost je tedaj, ako hočemo tudi na nemških zavodih, ki jih pohajajo Slovenci, sorazmerno z učenci tudi slovenske profesorje.

Poglejmo, kaj nam govore številke:

Zavod	Po štev. dij. priide slov. profesorjev	ih je pa
-------	--	----------

I.		
Gimnazija v Celovcu	3	1
Realka v Celovcu	—	—
Realka v Trstu	4	1
Gimnazija v Celju	5	5

II.		
Gimnazija v Mariboru	11	8
Realka v Mariboru	1	2
Realka v Ljubljani	11	7
Gimnazija v Gorici	8	4

III.		
Gimnazija v Trstu	8	2
Realka v Gorici	5	5
Nem. gimn. v Ljubljani	1	1

Vsa ta dejstva so vzrok, da se vedno bolj in bolj veča število slovenskih suplentov, kajti več se tu dištevilo slovenskih dijakov. Drugod se napravljajo nova definitivna mesta, samo pri nas se nikdo ne gane in zavodi, ki imajo do 500 dijakov, imajo skoro isto število definitivnih moči, kakor zavodi s 180 do 200 dijakov.

Da se pri takih razmerah v dušah slovenskih suplentov ne pojavljajo najlepše nade, je umevno, ne vidimo pa slovenski suplentje vzroka, zakaj da bi se smelo z nami postopati drugače, kakor z našimi nemškimi kolegi. Saj tudi mi opravljamo svoj posel ravno tako vestno in enako je vredno enakega plačila. Pozivljamo vse kroge, ki jim je kaj do tega, da uspeva slovensko šolstvo in z njim tudi razvoj našega naroda, naj tudi tukaj zastavijo svojo ost in naj nam preskrbe pravice, ki nam gredo, potem pa ne bodo hodili slovenski dijaki s trpkim nasmehom mimo spomenika in gradu cesarskega Dunaja, ki nosi napis: »Justitia est fundamentum regnorum«.

NB. Na temelju te bogate statistike je dr. Cerh ob koncu svojega referata predlagal sledeče resolucije:

1. Izpraznjena definitivna mesta na naših srednjih šolah naj se v smislu sklepov »Državne zveze« iz l. 1907. brezpoogojno razpisujejo in takoj zasedajo.

2. Mesta onih definitivnih sil, ki so za več let odsotne z zavodov, ki so za več let na dopustu, naj se (kakor se to vrši na nemških srednjih šolah) in v smislu sklepov »Državne zveze« iz l. 1900. takoj razpisujejo in provizorično zasedajo.

3. Sistemizirajo naj se na naših srednjih šolah nova definitivna mesta, sorazmerno številu paralelnih razredov in številu učencev. Število suplentov na slovenskih srednjih šolah naj bo sorazmerno številu slovenskih učencev.

Te resolucije so bile enuglasno sprejete in se pošljejo ministru za uk in bogočastje s prošnjo, naj bi se tudi na naših srednjih šolah izvrševale te upravičene želje in zahteve srednjeholškega stanu.

Dr. Fr. Hladik.

razredov in številu učencev. Število suplentov na slovenskih srednjih šolah naj bo sorazmerno številu slovenskih učencev.

4. Na nemških zavodih naj bo število definitivnih slovenskih učiteljev sil sorazmerno številu slovenskih učencev.

Te resolucije so bile enuglasno sprejete in se pošljejo ministru za uk in bogočastje s prošnjo, naj bi se tudi na naših srednjih šolah izvrševale te upravičene želje in zahteve srednjeholškega stanu.

Dr. Fr. Hladik.

Dnevne vesti.

+ Iz deželnega odbora. Zadeva kranjskih vodovodov se v interminski konferenci ni tako ugodno rešila, kakor to poroča »Slovenec«. Ne 50% hoče država prevzeti, nego 50.000 K na leto, in sicer skoz 40 let. Glavnico, ki bo znašala 3.000.000 K, in vse drugo bi pa morala dožela sama preskrbeti. Državni prispevek bi torej dosegel k večjemu 30%. Jasno je, da drugače delata ne bi mogla zmagati. »Slovenec« navdušen je tedaj ni bilo povsem utemeljeno!

Imenujejo se v stavbinskem uradu: Ivan Bednar in Alojzij Hočevar za stavbena pristava, Dragotin Gostinčič in Viktor Čuk za stavb. praktika. G. Viktor Škaberne je imenovan stavbinskim nadkomisarjem.

Različna mesta v dež. knjigovodstvu se razpišejo. Deželni odbor pritrjuje, da se na šoli na Jesenicah ustanovi še ena paralela. Istotako na šoli v Šentvidu nad Ljubljano. Frau Bojanec iz St. Petra se imenuje zastopnikom dež. odbora pri Elizabetni bolnici v Rudolfovem. V deželnih dobredelnih zavodih se bode od sedaj rabilo polovica Trboveljskega, polovica pa Šentjanskega premoga. Glediško vprašanje se reši v prihodnji seji, ki bode v torko po Veliki noči. Kmečki zvezi se dovoli za izdajo »Občinskega Vestnika« podpora 2400 kron!

+ Klerikalna brezobraznost. Z ozirom na včerajšnje notico pod tem naslovom je nam sestrična pokojnega pesnika Antona Medveda gđ. Marija Medvedova poslala obvestilo, da je zahvala pesnikovih sorodnikov v »Slovenskem Narodu« priobčena dobesedno tako, kakor so jo sorodniki naročili, da ona — M. Medved — ni nikomur naročila, torej tudi »Slovenec« ne, naj se v zahvali izpusti »Sokola« in končno da tudi ni podpisala izjave v dne 18. marca, ki jo je priobčil »Slovenec«. »Slovenec« infamija je torej razkrinkana, pošteno slovenski javnosti pa prapušča mo sodbu, kako se naj kvalifikuje to »Slovenec« postopanje.

+ Po Luegerjevi smrti. Točno deseti dan po smrti dunajskega župana dr. Luegerja, dne 21. t. m. so bili dunajski krščanskosocialni deželni poslanci sklicani na sejo, na kateri so izrekli krščansko socialnemu deželnemu poslancu in mestnemu svetniku Hrabi ogorčenje in grajo, ker je na javnem shodu uselkal po klerikalnem krilu krščanskosocialne stranke tako, da so klerikaleci kar cvlili. Omenjeni Hraba je že mnogo let finančni referent mestnega sveta in je bil v vseh finančnih rečeh desna roka Luegerjeva ter njegov poseben zaupnik. Pri volitvah je Lueger sam agitiral za Hrabo. In ta mož je sedaj planil po Gessmannovem krilu, da je groza. Nagal je te ljudi kot sleparje, ki bi si radi z ljudskim denarjem žepe napolnili, seka je po njih kar se je dalo in jim očitil, da poznajo samo boga »Pobasaja«. — Deseti dan po Luegerjevi smrti torej je že prišlo do tako srditega razpora v njegovi stranki! Značilno pri tem je, da so pravi klerikaleci, ki so hoteli dr. Gessmanna ali dr. Porzerja napraviti za župana, že kapitulirali pred Hrabo in njegovimi somišljeniki in da postane župan dr. Neumayer, ki absolutno ni klerikalec.

+ Promoviran je bil za doktorja prava na graškem vseučilišču g. Avg. Munda, bivši predsednik »Prosvete«. Čestitamo.

+ Slovensko gledališče. Včeraj je bila repriza znamenite Bratčeve drame »Izgnubljenec«. O stvari smo izpregovorili že pri premijeri. Danes le omenimo, da so — kakor prvič, tako tudi včeraj — bili interpretje glavnih vlog zopet popolnoma na svojem mestu. Predvsem gđ. Wintrova, ki ji je bil izročen lep šopek, gđ. Kandlerjeva ter g. Boluslav, g. Nučič in g. Danilo. — Gledališče je pa bilo — žal — le slabo obiskano.

+ Predavanje. Včeraj je »Akademija« po daljšem preledku spet priredila javno predavanje. Predaval je prijetno nam znani gost iz Zagreba univ. prof. dr. Kušera. Za parkrat smo ga slišali in vedno je znal svojo smot obdelati zanimivo in lahko umljivo. Včeraj je govoril prof. Kušera o Halleyevem kometu, torej o predmetu, ki je sedaj prav posebej aktualen.

Zato in pa pred vsem gleda na osebno predavatelja svede, da bila dvorana Mestnega doma nabito polna poslušalcev, ki so pazno sledili predavanju. Prof. dr. Kušera je najprej na splošno oreal naš solonski sestav; nato pa je govoril o zvezdah repaticah, in slednjič je prišel na vrsto Halleyev komet. Slišali smo zanimive stvari iz prejšnjih obiskov komete, o astronomu Halleyu, ki se komet po njem imenuje itd. Naslednje nas je prof. dr. Kušera še pomnil s oairno na govorice o preteči katastrofi pri srečanju komete in zemlje: jedro komete sploh ne križa zemeljske poti, kometov rep je pa iz tako tanke snovi, da zemlji ne more prav nič škoditi. — Res krasno predavanje so spremljale zanimive in poučne skioptične slike. — Poslušalci so se zahvalili prof. dr. Kušeri z dolgotrajnim aplavzom.

+ Umetnik in občinstvo. V včerajšnjem prekrasnem članku o naših umetnikih opozarja pisatelj Iv. Cankar tudi na moj članek, priobčen v katalogu sedanje umetniške razstave v Jakopičevem paviljonu in ga povsem umetno nazivlje »nerodnim«. Resnica je, da prvotno zasnovano vsebino namenoma nisem hotel jezikovno olepšati, da ne bi s tem ublažili resnosti vsebine, katere mi je bila glavno načelo. Sicer pa moram odkrito priznati, da mi je ljubše in uspešneje izražati se s čopičem nego s peresom. — Ljubljana, 23. marca 1910. P. Zmitek.

+ Komorni večer. Danes je leto, odkar se je priredil v Ljubljani prvi komorni večer Talichovega kvarteta. Četrta in zadnja komorni večer pod Talichovim vodstvom bo 1. aprila v mali dvorani Narodnega doma. Natančni spored objavimo prihodnjič.

+ Vseslovenski časnikarski kongres v Solifji se vrši, kakor smo že javili, v dne 5. 6. in 7. julija t. l. Opozarjamo one, ki se žele tega shoda vdeležiti, da se jim je treba prijaviti najkasneje do 10. aprila t. l. Pripominjamo obenem, da se shoda smejo vdeležiti samo oni, ki so člani kakega slovenskega časnikarskega društva. Prijave za Slovence sprejema tajnik »Društva slovenskih časnikarjev« v Ljubljani Rastko Pustoslemšek.

+ Objava. P. n. gg. članom »Jeronimskega društva v Zagrebu«, ki so vpisani v ljubljanskem poverjenstvu, na blagohotno znanje, da sem z dnem 22. sušca t. l. odložil poverjeniške agende za imenovano društvo. — Fran Podkrajšek. Resljeva cesta 24.

+ Poglabljanje Gruberjevega prekopa. Piše se nam: V časnikih smo čitali, da se prične z delom v Gruberjevem kanalu dne 15. t. m. in da bo letos najetih nad 2000 delavcev. Zatvornice so zaprte že od prvih dni tega meseca, delavcev pa ri. Pač jih nekaj malega brska po strugi, pa to ni nikako delo. Tuji delavci prihajajo, a čez nekaj dni zopet odidejo. Govori se, da jim je plača premajhna. Če bo res do 3000 delavcev bo treba skrbeti, da se napravijo barake, ker delavci so tudi ljudje in se ne morejo celo leto po hlevih valjati. Ako ne bo v tem oziru sanitetna oblast svoje dolžnosti storila, lahko nastane marsikatera bolezen, ker delavci pridejo od vseh krajev sveta. Torej pozor, dokler ni prepoznalo! Sicer pa ako bodo tako nadaljevali, kakor so pričeli, potem bode še veliko, velike Ljubljaniče steklo po stari strugi!

+ Deželni muzej. Vsled velikega praznika ostane deželni muzej velikonočno nedeljo zaprt. Zato pa je velikonočni ponedeljek, 28. t. m. prost vstop, kakor ob nedeljah.

+ Blagoglasi jezik. Nek somišljenik je dobil v roke tiskovino s sledečo krasnodonočo besedo: »Oesterreichisch-amerikanisch-germanisch-fabrikations-gesellschafts-abtheilung-chef«. Brrr...

+ 80.269 K čistega dobička je imela letošnje leto loterija Šummarke. Ali ne bi bilo dobro, če bi tudi mi priredili loterijo v korist našemu šolstvu? Kar dovoli vlada Nemcem, to mora dovoliti tudi Slovincem.

+ Brivnice bodo na Velikonočno nedeljo dopoldne odprte, na velikonočni ponedeljek pa ves dan zaprte, na kar se slavno občinstvo opozarja.

Nemški pobalja. Snoči je v kamniškem vlaknu sprevoznik zasadel nekega nemškega dijaka, ki je v vozovih mazal slovenske napise. Pobalja se v Domžalah izročili roki pravice. Za njegovo ime bomo poizvedeli in skrbeli za to, da se ho zlikova primerno kaznovati. Skoraj gotovo je pobaljen gojenec tukajšnje realka, ker samo v tem zavodu se vagojujejo takšni eksemplarji.

Na Domžal. Dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne peljal je hlapec »hratov Oberwalders«, voz stelje s njive domov; ko zavije z deželne ceste, ki poje proti Kamniku, na državno cesto

v Domžalah, pride mu nasproti avtomobil barona Lichtenberga iz Hahaba. Konj se je pričel plašiti. Ko prideta avtomobil in konj vstric, zbiti konj hlapca, ki ga je držal za vajeti pri gobcu, na tla ter se splaš. Voz je šel hlapcu čez desno nogo ter mu je v kolenu zlomil, dobil je pa hlapec tudi močne poškodbe zadaj na glavi in zelo močno poškodbo pod desnimi očesom. Na vozu je sedel sin tovarnarja Oberwaldersja in hlapecov sin. Vzle temu, da je konj dirjal na prejš, ostala sta obadva na vozu ter se jima ni nič pripetilo. Konja z vozom so ustavili cestni delavci. Ponesrečenca je obvezal za silo brivec Hemula, na kar so ga na odredbo gostorožniškega stražnika Burja peljali v bolnišnico. Ko je videl baron Lichtenberg, da je hlapec povožen, peljal se je kavih 200 korakov naprej, potem je avtomobil ustavil ter poslal šoferja gledat, kaj se je zgodilo. Ko mu je šofer povedal, da je hlapec povožen, peljal se je baron naprej.

Umrla je v Planini 22. t. m. ga. Marija Kovšca roj. Premrov. N. v. m. p.

Bratno društvo »Hubelj« na Ustju pri Ajdovščini ima dne 28. t. m. ob 9. dopoldne v društvenih prostorih svoj občni zbor.

Razletel se je Klimakomotor na parni žagi g. Frana Urbančiča na Baču. Sreča v nesreči je bila, da ni so leteči, razbeljeni kosi nikogar zadeli. Kriv je bil skoraj gotovo materijal in nerodna konstrukcija. Pri dobavi raznih motorjev, svetovalci bi, da se prizadeje obrnejo le do domaćih zastopnikov.

Toplice pri Zagorju ob Savi. Šolarska kuhinja na šestrazredni šoli v Toplicah se je zaključila 18. sušca. Nje dobrodelno delovanje v preteklem letu je bilo izredno uspešno saj je število razdeljenih porcij kosila preseglo ona prejšnjih let in naraslo na 5509. Na dan je bilo poprečno pogošenih sto otrok, za kar imajo zaslugue odnotne gđ. učiteljice F. Jančič, M. Garbajs in J. Simončič. Za gmotno podporo pa se je največ zahvaliti slav. konz. društvu bratovske skladnice. — Dne 20. t. m. se je vršil na imenovani šoli obiteljski sestanek. Gospod nadučitelj Fran Kozjak je pozdravil došle starše, čenur je sledilo poljudno in zanimivo predavanje g. Janko Stepišnika o temi: »Posirovelost mladine«. Navzoči so z vidnim zanimanjem sledili in se končno burno zahvaljevali predavatelju. Nato so starši ogledali še krasne skioptične slike združene s predavanjem: »Okoli zemlje«. Prihodnji obiteljski sestanek se vrši 3. aprila na katerem predava g. učitelj M. Pelko: »Dobra vzgoja je sveta dolžnost staršev«.

Na hrastniški slovenski šoli počuje veronauk mlad trboveljski kaplan, ki na vsak način hoče doseči čast, da čujejo »Narodovici« bralec njegovo preneznatno ime. Vseposvotitika svoj nos in išče, kako bi

vzgojen narod z molekom v roki ne bo nikdar užival ugleda. Tak narod služi vedno samo za nakovalno praviteljen samozavestnim narodom.

V Ljubljani je padla sinoči okoli 6. ure 65letna Uršula Šuštarjeva, ko je prala na perišču pri Poljaki v usnjarni na Sv. Petra nasipu. Ženski je pri pranju spodnjico in se ni mogla več rešiti iz vode. Ko je to opazil po sv. Petra mostu idóci četovodja c. in kr. 17. pešpolka Ivan Hönigmann, je prihitel takoj na pomoč in jo potegnil iz vode. Šuštarjeva je na to še parkrat globoko izdihnila potem pa umrla. Na lice mesta je prvi prišel g. dr. Galattia, nato pa še policijski zdravnik g. dr. Ilner, ki pa sta oba zamogla konstatovati le smrt. Umrla so potem prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

V interesu javnosti se nas prosi občinstvo, ki kupuje in po ulicah lupi pomaranče, opozoriti, da naj olupkov nikari ne meče po hodnikih. Če se namreč na lupino stopi, se kaj lahko pade. Pripomniti je pa še, da je to tudi po policijskem redu prepovedano in če se zgodi nesreča, zadene krivca sodnijska kazen.

Tatvina na trgu. Včeraj popoldne je bila na trgu iz ročne torbice ukradena vdovi g. Ivani Rozlanovi rdeča denarnica, v kateri je imela do 8 K denarja. Tatvica jo je bila takoj pobrisala, kajti policija je napravila po ovadbi vse potrebno, a ni bilo za tržno srako nobenega sledu več.

Neprevideh izvošček. Včeraj popoldne je izvošček Mihael Lipar po Rožni ulici tako neprevidno vozil, da je zadel in podrl 58letnega posetnika Jakoba Krnea iz Iške vasi, kateri je zadobil pri padenu na nogah težko telesno poškodbo.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 100 Macedoncev, 18 Hrvatov in 32 Slovencev. V Heb je šlo 90, v Buchs 48, v Budapešto pa 52 Hrvatov. 40 Lahov je šlo na Dunaj, 50 pa v Budapešto.

Izgubljeno in najdeno. Illapee Ivan Logar je izgubil sivo konjsko odejo. — Posestnikova hčerka Marija Smrekarjeva je izgubila svilnato ruto. — Gospa Marija Kunčičeva je našla denarnico z manjšo vsoto denarja. — Trgovski sotrudnik g. Stanislav Drgom je našel žensko ročno torbico. Lastnica jo dobi na Mestnem trgu št. 9. — Gdč. Božena Bugarjeva je našla denarnico z večjo vsoto denarja in jo oddala pri magistru.

Uradne vesti. Dne 2. aprila bo pri okrajni sodnji v Novem mestu dražba a) zemljišča vl. št. 27 kat. obč. Kandija, cenjenega 29.744 K. Najmanjši ponudek znaša 19.829 K. b) zemljišča vl. št. 95 kat. obč. Rudolfovo, cenjenega 6198 K. Najmanjši ponudek znaša 3099 K. — Dne 9. aprila bo pri isti okrajni sodnji dražba zemljišča vl. št. 375, 376, 377 in 378 kat. obč. Čečence. Zemljišča so cenjena na 738 K 40 v, 682 K 20 v, 1930 K 72 v in 2821 K 96 v. Najmanjši ponudek znaša 369 K 20 v, 341 K 10 v, 965 K 36 v in 1411 K 54 v. — Dne 29. marca bo pri okrajni sodnji v Novem mestu dražba četrtine zemljišča vl. št. 623 kat. obč. Rudolfovo. Zemljišče je cenjeno 4828 K. Najmanjši ponudek 3218 K 70 v. — Dne 31. marca bo pri isti sodnji dražba zemljišča vl. št. 66 kat. obč. Blatnik. Zemljišče je cenjeno 1980 K. Najmanjši ponudek znaša 1320 K.

Slovanski Jug.

— Hrvatski sabor. V včerajšnji seji je poslanec dr. Rittiy vložil interpelacijo, tičečo se madžarskih šol na Hrvaškem. V svoji interpelaciji je zahteval, naj vlada vse te madžarske šole zapre, ako pa tega ne more storiti, naj si vsaj zagotovi nadzorstvo nad temi šolami. Ban dr. Tomašić je izrekel obžalovanje radi dogodkov, ki so se doigrali v ponedeljek v peštanskem parlamentu. Ta izjava je povzročila velik vihar med frankovci, ki so kakor besni kričali: »To ne spada v hrvatski sabor«. Vihar je bil tako velik, da je predsednik moral prekiniti sejo. Po zopetni otvoritvi seje je govoril srbski radikalec dr. Radivojević. V svojih izjavanjih je pral svojo stranko pred očitanjem, da je bila zvezana z baronom Rauchom, ter naglašal, da bo tudi srbska radikalna stranka glasovala za to, da se barona Raucha dene pod obtožbo. Končno je razpravljal o edinstvu hrvatskega in srbskega naroda, poudarjajoč, da sedaj še ne more biti govora o tem, da bi bili Hrvati in Srbi en narod. — Nato je Starčevićanec Peršić utemeljeval svoj predlog, naj se preišče, ako odgovarjajo reskripti o imenovanju banov in obrazei prisege starodavni praksi kraljevine Hrvatske. Ker so ga frankovci neprestano motili, jih je podpredsednik dr. Magdić energično pozval, naj mirujejo. Nato mu je frankovec

Zatluka saklial: »A vi ste te, slehnece.« Z ozirom na to nebuveno žalitev, so dr. Lukinić in tovariši takoj vložili predlog, naj se Zatluki da strok ukor in naj se ga izključi od 15 sej. O tem predlogu se bo glasovalo v prihodnji seji. Peršić je nato nadaljeval svoj govor ter razpravljal obširno o režimu barona Raucha. Med drugim je rekel, da ni nihče preje vedel za to, da bo Rauch imenovan za bana, kakor dr. Frank. Ta izjava je izzvala zopet hrup pri frankovcih. Najbolj je kričal poslanec Kiš ter zavračal Peršičevo trditev. — Dr. Mile Starčević: »Tisti, ki me je prvi zaklinjal, naj zapustim lopova dr. Franka, je bil dr. Kiš.« — Dr. Kiš: »To ni res!« — Dr. Starčević: »Res je, vi ste me prvi rotili, naj se ločim od lopova Franka!« V nadaljnjem svojem govoru je Peršić naglašal, da je baron Rauch varal vladarja in da je iz deželne blaginje dal celo plačati svojega telesnega zdravnika. O Peršičevem predlogu se bo glasovalo v prihodnji seji. Nato so se čitale razne interpelacije.

— Baron Rauch pod obtožbo? V ponedeljek zvečer se je konstituiral proračunski osek hrvatskega sabora. Za načelnika je bil izvoljen grof Pejačević, za podpredsednika dr. Mikolić, za poročevalca pa dr. Pinterović. — Poslanec Supilo je stavil predlog, naj se izvoli odbor petorice, ki naj natančno studira finančni položaj in pregleda deželne račune. Ako se izkaže, da je Rauch rabil deželne dohodke v nemoralne svrhe, naj se ga obtoži radi neustavnega vladanja in radi zapravljanja narodnih novcev. — Ban dr. Tomašić je priznal neredno gospodarstvo z narodnim imetjem, ter se izrekel za Supilov predlog, ki je bil nato soglasno sprejet. V odbor so bili izvoljeni: dr. Vl. pl. Nikolić, dr. Šurmin, Mučević, dr. Pinterović in Supilo. Vse torej kaže na to, da bo sator končno dvignil obtožbo proti bivšemu banu baronu Rauchu, in sicer, kar je posebno važno, v soglasju s sedanjim banom.

— Za posetnike prireditel v Sofiji. Bolgarsko založništvo »Rozova Dolina« izda vzporedno slovanski prireditel, ki se imajo vršiti meseca julija v Sofiji, posebno knjigo, posvečeno slovanskim gostom. V knjigi bodo razna navodila, zemljepisne in geološke karte, umetniške in glasbene priloge. V drugem delu knjige se bodo nahajala slovanska prosvetna navodila, predvsem bo navedeno, v katerih knjigarnah se dobe razne slovanske knjige in kakšna dela v slovanstvu se dobe v prodaji. Tretji del bo obsegal slovanski album. V tem se priobčujejo slike vseh onih Slovanov, ki so si pridobili zasluge na kulturnem polju za medsebojno zblizanje slovanskih narodov. Knjigo dobe v dar slovanski gostje in razna slovanska kulturna društva. Delo bo tiskano v ruskem jeziku in v esperantu.

Po slovanskem svetu.

— Belgrajska univerza profesorju Masaryku. Iz Belgrada je dobil prof. Masaryk ob svoji 60letnici sledeče pismo: »Velečenjeni gospod kolega! Kakor celi srbski narod, tako so tudi profesorji belgrajske univerze spremljali z največjim zanimanjem od začetka do konca proces srbsko-hrvaške koalicije proti drju. Friedjungu. To zanimanje je bilo naravno in umljivo, ker obtožba dr. Friedjunga ni bila le obtožba ene politične skupine na Hrvaškem, temveč obtožba cele Srbije in celega srbskega naroda. S tem celim procesom, ki se je imelo v njem rešiti vprašanje časti srbo-hrvaške koalicije in Srbije, je tesno združeno Vaše ime, gospod kolega. Videli ste, da je kleveta proti srbo-hrvaški koaliciji in proti Srbiji popolnoma neresnična, in povzdigli ste takoj v začetku mogočno svoj glas proti klevetnikom, in ste se postavili na obrambo obdolženim. Ampak Vi niste ostali le pri tem, temveč ste — neglede na trud in dragoceni čas — položili celo svojo veliko osebnost in znanstveno tehtnost, celo svojo avtoriteto človeka pravice in znanosti, razvili ste svo agilitno, da bi resnica zmagala tudi v tem sporu. Tudi to pot ste iskali resnice, kakor vedno doslej v svojem znanstvenem in javnem delovanju. In našli ste jo. In niste se zadovoljili s tem, niste se ustavili pri tem, temveč ste izvršili od svoje strani vse, da bi resnica zmagala tudi pred sodiščem. In zmagala je. S svojim delovanjem ste, gospod kolega, zelo mnogo pripomogli, da je nakana klevetnikov bila odkrita ne le pred sodiščem, temveč tudi pred celim kulturnim svetom kot gola kleveta in da je Srbija in srbo-hrvaška koalicija izšla iz tega spora s popolno častjo in ponosom. Profesorji belgrajske univerze poznajo vse to in cenijo Vaše delo, zato smatrajo za svojo resnično dolžnost Vam, gospod kolega, kot Slovanu,

kot učencu, kot srbskemu prijatelju izraziti najtoplejšo zahvalo za to, kar ste izvršili za resnico, pravico in blaginjo slovanskega juga.« — Slede podpisali vseh 54 profesorjev univerze v Belgradu.

— Za drugi milijon češke »Slovake Matice« je zbranih že nad 45.000 kron.

— Poljaki v Petrogradu. Med poldrugim milijonom prebivalcev, ki jih šteje Petrograd, je 85.000 Poljakov. Med njimi so zastopani vsi sloji od aristokrata in najvišjega uradnika, pa doli do preprostega obrtnika in delavca. Towarzystwo dobroczyńsici« vzdržuje 7 razredno deško šolo, 4 razredno osnovno šolo, moško nižjo gimnazijo in žensko polno gimnazijo. Razen tega imajo Poljaki še tudi več privatnih šol. Izmed poljskih društev je omeniti »Sokola«, društvo poljskih zdravnikov in prirodoslovcov, društvo poljskih arhitektov, pedagogično društvo in društvo za poljsko vedo. V Petrogradu izhaja poljski dnevnik »Dziennik Peterburskij«. Iz teh podatkov je razvidno, da so Poljaki v Petrogradu izredno agilni in da je njihov položaj nemara boljši, kakor položaj Čehov na Dunaju.

— Shod ruskih žen v Lvovu. Rusko ženstvo v Lvovu priredi dne 25. maja svoj shod. Na shodu se bo med drugim razpravljalo tudi o tehle temah: Narodna in društvena naloga ruskega ženstva, organizacija ruskega ženstva in vloga ženstva v narodnem gospodarstvu. Na dan shoda priredi žensko društvo »Zizne« svojo razstavo.

— Slovanska delegacija pri predsedniku Taftu. Dne 11. marca je dospela v Washington posebna slovanska delegacija, katero je vodil poslanec Sabath iz Chicago, Ill. Deputacija, v kateri so razni slovanski uredniki, kakor tudi predsedniki raznih društev, je obiskala predsednika Tafta, katerega je naprosila, naj poskrbi za to, da se bode pri letošnjem ljudskem štetju v tozadevnih uradnih podatkih navedlo vsak slovanski narod posebej, oziroma naj se štejejo ljudje, ki bivajo v Zedinjenih državah, po njihovi narodnosti, ne pa po državah, iz katerih prihajajo v Zedinjene države. Deputacija je predsedniku razložila, da se je dosedaj običajno avstrijske Slovane, ki nimajo politične samostojnosti, označilo z besedo »Avstrijci«, kar je pa nesmisel, kajti avstrijske narodnosti sploh nihče ne pozna na svetu, tako, da so tozadevna uradna statistična izvestja brez vsake vrednosti. Tako se je dosedaj štel Slovence, Hrvate, Slovake, moravske Čeha, Srbe in druge k »Avstrijcem« in posledica tega je bila, da se še danes ne ve, koliko ljudi teh narodnosti živi v Zedinjenih državah. — Predsednik je deputaciji obljubil, da bode storil vse, kar je v njegovi moči, da ta nedostatek odpravi in da se bode ljudi štel po njihovi narodnosti.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Skraina surovost. Janez Kapus, 11letni deček, je peljal z upreženim vozom neko blago na bleški kolodvor. Na sredi ceste skozi Rečico se je Slivnikova krava zaganjala v konja, vsled česar jo je deček z bičem odganjal. Ko to opazi posestnik France Slivnik iz Rečice, se tako nad dečkom raztogoti, da ga z debelim koncem bičevnika z vso silo po glavi udari. Posledica je bila močni pretres možganov. Slivnik je bil obsojen na tri mesece ječe.

Ostro kaznovani obrekovalci. Slaboglasni Anton Adamič, 29 let stari čevljar v Ponikvah, je prišel dne 19. svečana t. l. zjutraj na orožniško postajo v Grosuplje ter tam ovadil Matevža Modra in Janeza Kastelica, da sta ga prejšno noč na Selu oropala za 120 K gotovine. Orožniki so na podlagi te ovadbe omenjena dva aretovali in izročili tukajšnemu deželnemu sodišču. Sodišče se je pa takoj prepričalo o nedolžnosti osumljenцев in ju izpustilo. Nato se je pa ost obrnila proti Adamiču in se dvignila obtožba proti njemu zavoljo hudodelstva obrekovaljanja. Kakor se je sodno dognalo, obdolženec kritično noč ni imel nikakoršnega denarja, sploh pa ni bil nikdar lastnik kakšne večje svote denarja. Kot pričči zaslišana Moder in Kastelic izpovedata, da je Adamič vedno silil v nju, a ona dva sta ga od sebe gonila in mu nista ničesar storila. Obdolženec vzdržuje trditev, da je prišel pri ruvanju s tema dvema ob denar, priznava pa, da mu ni denarja nihče vzel. Zaradi tega slobnega obrekovaljanja je bil Adamič obsojen na 14 mesecev težke ječe.

Razne stvari.

* Izstop iz katol. cerkve. V Monakovem je o. Angelo Bermer izsto-

pil iz reda kapucinov ter prestopil v protestantizem. Te dni se je že v Londonu oženil.

* Izgubljene ženke. Tekom zadnjih osemnajst mesecev se je na poti iz New Yorka v Chicago izgubilo 2161 žensk ali naseljenk, ki so potovala iz New Yorka v Chicago, ali so pa izginile v Chicagi takoj potem, ko so prišle tje. Mnogo deklet je bilo namenjenih potovati iz New Yorka k svojim prijateljem, toda tje niso nikdar prišle in vse iskanje je bilo zaman. Se pač med potom našle primernejše može.

* Strašna žaloliga. V Candaledi na Španskem sta se potoevala za roko neke deklice dva mladeniča. Deklici je bolj ugajal oni, ki se je vrnil iz afriškega bojišča ter mu tudi objubil, da se z njim poroči. Te dni je prišel v hišo dekličinih staršev njen drugi oboževatelj. Ko mu je deklica odločno izjavila, da ne mara zanj, je vzel iz žepa bombo ter jo s smodko užgal. Bomba se je z groznim pokom razletela ter oba raztrgala na drobne kose.

* Jezuiti odvledli otroka. V Inomstu oskrbujejo jezuiti nekakšen katoliški mladinski dom. V ta dom pošiljajo pobojni starši svoje otroke in obrtniki svoje učence, da jim jezuiti dajejo nadaljno »izobrazbo«. Nedavno pa je izginil 15letni dečko, ki je zahajal v ta dom, brez slede. Po daljšem povpraševanju in iskanju so starši izvedeli, da so jezuiti poslali fanta na neko misijonsko postajo, kjer ga bodo vzgojili za misijonarja.

* Radi bede ... V sled grozne bede je hotel v soboto ustreliti delavec Pospisil na Dunaju svoje tri otroke in samega sebe. V zmedenosti je streljal vsenavskriž. Najmlajšo hčerko je zadel v levo roko, drugo pa blizu srca. Javil se je sam policiji. Zena mu leži v bolnišnici bolna na jetiki, en otrok je vedno bolehen, radi malega zaslužka grozno pomanjkanje — ni čudno torej, da se je nesrečnemu možu zmešalo.

* O muhah je nedavno predaval v Washingtonu dr. L. O. Howard. Pri tem je dokazal, da ameriško ljudstvo izda vsako leto radi muh najmanj 10.000.000 dol. Koliko izda ljudstvo poleg imenovane svote še za zdravljenje legarja, kole, in drugih nevarnih bolezni, ki se razširjajo radi muh in po muhah, še ni dognano. Devetindvetdeset odstotkov muh bi bilo lahko manj, ako bi se skrbelo za to, da bi bili klevi in stanovanja bolj čista. Imenovani zdravnik je tudi kazal potom kinematografa muhe in njihovo življenje. Muhe so bile 200krat povečane.

* Dvajset let po nedolžnem zaprt. V državi Texas v Ameriki je bil pred dvajsetimi leti živinski trgovec William obsojen radi umora svojega tovariša Carterja v dosmrtno ječo. Leta 1890. sta William in Carter po kupčijskih poslih potovala ob reki Pecos. Oba sta bila znana kot huda prepirljivca. Carter je takrat izginil, kot da bi se udel v zemljo. Čez dlje časa so našli v reki Pecos truplo, katero so spoznali za Carterjevo. William se zaprl ter ga obtožili umora in ga tudi obsodili v dosmrtno ječo, dasi je odločno zanimal, da bi bil on umoril Carterja. Nedavno pa se je pojavil v Texasu Carter ter v svoje veliko začudenje izvedel, da sedi William že 20 let v ječi, češ, da je njega umoril. Šel je takoj k sodnji, in ko se je dognala njegova identiteta, so nesrečnega Williama izpustili iz zapor.

* Boji v Sv. Hipolitu. V nedeljo so se uprizorili v Sv. Hipolitu krvavi boji. Povzročili so jih Nemci, ki so na nekem zborovanju napadli češke delavce. Ker ti niso hoteli bežati, marveč so se postavili napadalcem v bran, je nastala krvava rabuka. Obdelovali so se s kamenjem in palicami, sploh kar je mogel kdo dobiti, je uporabil proti svojemu nasprotniku. Policija je bila brez moči. Priti je morala žandarmerija in dve stotnji vojaštva, da se je mogel napraviti mir. Nemška napadalec je vodil državni poslanec Pittner. Štiri osebe so bile težko, mnogo pa lahko ranjenih.

* Dolarji in Amerike v druge države. Amerikanska naseljevalna komisija je izdala poročilo, glasom katerega pošljejo delavci v svojo domovino vsako leto 1.375.000.000 K in sicer v Italijo 85.000.000, v Avstrijo 75.000.000, v Rusijo in Finsko 25.000.000, v Norveško, Švedsko in Dansko 25.000.000, na Angleško 25.000.000, na Nemško 15.000.000, na Grško 5.000.000, v balkanske države 5.000.000, na Japonsko 5.000.000 in na Kitajsko 5.000.000 dolarjev.

Književnost.

— »Slovanski Trgovski Vestnik« ima v št. 3 sledečo vsebino: 1. Dr. R. Marn: K pospeševanju avstrijskega izvoza. 2. Dr. K. Hinterlechner: Praktiška geologija. 3. Oton Schmidt: Razumevanje bilanc. 4. Rudolf Šega: Iz

bančne prakse. 5. Iz trgovske prakse. 6. Slovensko trgovsko društvo v Celju. 7. Raznoterosti: Trgovstvo in novi zakoni glede trgovskih uslužbencev. — Petdesetletni obstoj avstrijskih borz. — Zvišanje srbske carine nasproti avstrijskemu blagu. — Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko. — Ugodnosti za trgovske potnike za vožnje s parobrodi. — Kolinska tovarna. 8. Društvene vesti. 9. Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani. 10. Književnost. 11. Oglasi.

— Vladimír Lunaček: Četiri aktovke. Cena 2 K. Društvo hrvatskih književnika izdaja zbirko »Savremeni hrvatski pisci«. Kot četrta knjiga te zbirke so izšle »goraj omenjene štiri enodejanke, interesantne igrice modernega ustroja, ki se odlikujejo po preganjenem risanju situacij in izbruseni dijalogov.

— Mato Hanžekovič: Sa zlatnih polja. Slike iz slavonskog narodnega života. Zagreb. Naklada pisca. Cena 1 K 60 v. Knjiga obsega enajst črtic zanimive vsebine in dobro pogojeno lokalnega kolorita.

Vse tu naznanjene knjige so dobivajo v »Narodni knjižarni« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Gospodarstvo.

Jadranska banka v Trstu. Dne 20. t. m. vršil se je v prostorih bančnega posloppja IV. redni občni zbor delničarjev »Jadranske banke« v Trstu. Občnega zbora se je udeležilo 33 delničarjev, kateri so zacetopali 2930 delnic z 291 glasovi. Predlog upravnega sveta glede razdelitve čistega dohodka pri 257.815 K 72 v je bil enoglasno sprejet in se vsied tega izplača za leto 1909 6% dividenda, t. j. 24 K po delnici, počeni od 1. aprila t. l. — Reservni zakladom je bilo dodeljenih 45.000 K, pokojninskemu zakladu 2500 K, v debrodelne namene 2578 K 15 v in znesek 11.811 K 11 v se je prenesel na novi račun. Po navedenih dotacijah bo znašal redni rezervni fond banke 120.000 K, izredni 70.000 K, in pokojninski 18.000 K, skupaj 208.000 K, kar odgovarja kvoti kron, 27/74 po denici. Računski zaključek za leto 1909 izkazuje sledeče stavke: Aktiva: gotovina v blagajni: 264.881 kron 21 v, menice 2.965.374 K 90 v, vrednostni papirji 566.233 K 51 v, dolžniki 10.242.898 K 50 v, nepremičnine 260.050 K 17 v, inventar 27.452 K 55 v, skupaj 14.326.890 K 84 v. Pasiva: delniška glavnica 3.000.000 K, rezervni zakladi 160.506 kron, vloge 3.298.544 K 63 v, upniki 7.372.598 K 95 v, transitive obresti 47.577 K 52 v, trate 188.994 K 02 v, nedvignena dividenda 860 K, čist dobiček 257.815 K 72 v, skupaj 14.326.890 K 84 v. — Skupni promet v letu 1909 je znašal 717.205.923 K 38 v in povišal se je torej proti letu 1908 za 108.999.030 K 80 v. Tekom leta 1909 kooptirani član upravnega sveta g. Fran Arnold, kr. javni notar v Zagrebu, je bil enoglasno izvoljen in tudi vsi člani nadzorstvenega sveta so bili per acclamationem enoglasno zopet izvoljeni. V odsotnosti predsednika je podpredsednik banke g. dr. Gustav Gregorin poročal o delovanju in napredku zavoda v minulemu letu in spominjal se je tudi zaslug umrlega člana upravnega sveta g. dr. Frana Vrbanića. Najpredlog g. dr. Otokara Rybářa sklenil je občni zbor soglasno, podeliti fondu za slovensko trgovsko šolo v Trstu znesek 3000 K. Iz letnega poročila banke moramo še omeniti, da filijalka »Jadranske banke« v Opatici dobro napreduje in da je bila Jadrsanska banka pri zadnji emisiji 4% avstrijske kronske rente v znesku kron 140.000.000 oficijelno sprejeta v dotični bančni konsorcij. — Povišanje deniške glavnice Jadranske banke v Trstu. V seji upravnega sveta z dne 20. t. m., ki je sledila IV. rednemu občnemu zboru, sklenil je upravni svet, upošteva napredek in razevit zavoda in uporablja s. č. pooblastila občnega zbora z dne 14. marca 1909, povišati delniško glavnico »Jadranske banke« od kron 3.000.000 na K 4.000.000 z izdajanje novih polnovplačanih 2500 delnic po K 400 nom. Kakor se nam poroča, vršila se bo subskripcija od 15. do 30. aprila t. l. in se pogojijo te nove emisije v kratkem objavijo. »Jadranska banka« v Trstu izplačevala je v zadnjih letih 6% dividendo in ker je takorekoč gotovo, da se bo v naprej še bolj razvijala in napredovala, zamoremo nakup delnic vsem kapitalistom kot dobro investicijo denarja najtopleje priporočati. Rezervni fondi Jadranske banke narasli se od njenega postanka t. j. v 4 letih za na K 208.000, tako da je notranja vrednost delne že danes K 430 po komadu. Še tekom tega leta, ozir. najkrajšem času bodo delnice »Jadranske banke« notirane v uradnem kurzem listu tržiške borse.

Telefonska in brzojavna poročila.

Cesar na poštnicah.

Dunaj, 23. marca. Cesar se je danes popoldne odpeljal v Wallsee k svoji hčerki nadvojvodinji Valeriji. Na Dunaj se vrne najbrže v ponedeljek.

Viljema ne bo na Dunaj.

Dunaj, 23. marca. Vest, da bo nemški cesar Viljem prišel na Dunaj, da pozdravi cesarja Franca Josipa in da si ogleda lovsko razstavo, dementujejo.

Nove volitve na Ogrskem.

Budimpešta, 23. marca. Ministrski svet je imel danes popoldne sejo, na kateri je razpravljalo o novih volitvah. Termin volitev se še ni določil, domneva pa se, da se bodo volitve vršile meseca junija.

Kralj Ferdinand — sultanov gost.

Carigrad, 23. marca. Kralj Ferdinand je včeraj posetil velikega vezirja. Popoldne je kraljevska dvojica posetila bolgarskega eksarha in si ogledala bolgarske šole. Kralj je odlikoval turškega prestolonaslednika z redom kneza Aleksandra.

Carigrad, 23. marca. Sultan Mohamed V. je priredil na čast bolgarski kraljevski dvojici slavnosten obed. Banketa so se udeležili prestolonaslednik, ministri, poslaniki in razni visoki dostojanstveniki. Sultan je sedel med kraljem in kraljico. Po obedu je bil v palači Dolmabahče koncert, ki se ga je udeležil sultan s svojimi gosti.

Proti Grški.

Solun, 23. marca. Turška vojna uprava pošilja še vedno nove polke na grško mejo. Iz Soluna v Bitoli vozijo posebni vlaki vojni material, streljivo in orožje. Turki so močno utrdili morskoprstanice Prevezo. Vsaka grška ladja se preje natančno preišče, preden jo puste v luko.

Aretacija bivšega poslanca.

Budimpešta, 23. marca. »Budapesti Hirlap« javlja, da bo vlada dala aretovati bivšega poslanca Markosa, pristaja Juthove stranke, ki je bil že pred več časa obsojen radi obrekovanja in štirimesečno ječo, a mu je vlada dovolila, da sme nastopiti kazni odložit. Ker je Markos v zadnji seji najbolj surov nastopil proti ministrskemu predsedniku, je dal pravosodni minister Szekely ukaz, naj se ga takoj aretirajo.

Izključitev Julija Justha.

Budimpešta, 23. marca. Narodni kazino namerava iz svoje srede izključiti Julija Justha. V tem slučaju bodo iz Juthove stranke izstopili vsi poslanci, ki so člani narodnega kazina.

Dunavsko - jadranska železnica.

Carigrad, 23. marca. Veliki vezir je ukazal ministrstvu javnih del, naj imenuje posebno komisijo, ki bo studirala traso dunavsko - jadranske železnice po turškem ozemlju. Ta del železnice bo Turčija degradirala na svoje stroške.

Kralj Peter v Petrogradu.

Carškoje Selo, 23. marca. Danes zjutraj je odšel kralj Peter v Petrograd. Spremljal ga general Maksimovič, carjev adjutant in polkovnik Svenjin, ki sta kralju prideljena v službovanje. V Petrogradu je prirejena kralju v stanovanje zimska palača. Popoldne je kralj napravil posete pri raznih diplomatih in oddal karto tudi pri predsedniku gosudarstvene dume Gučkovu. Ob 3. popoldne je posetil metropolit Antonija. Zvečer ob 8. je ra čast kralju svečan banket, katerega se udeleži 22 najvišjih dostojanstvenikov. Po banketu gre kralj v gledališče.

Petrograd, 23. marca. Na snočnem slavnostnem obedu je car Nikolaj v ruskem jeziku nazdravljal kralju Petru izražajoč nado, da se bodo bratski odnosi med Rusijo in Srbijo poglobili in da bo Srbija v dobi miru mogočno napredovala med ostalimi balkanskimi državami. Končno je car napil kralju Petru, prestolonasledniku Aleksandru in vsi kraljevski hiši. Kralj Peter je odgovoril v srbskem jeziku ter izrekel zdravico carju Nikolaju, carici, prestolonasledniku Aleksandru in vsi carski rodbini.

Rusko - poljska upravna komisija.

Petrograd, 23. marca. Rusko-poljska komisija, ki je bila izvoljena na zadnji petrogradski slovenski konferenci, še doslej ni imela nobene seje. Pač pa bo v kratkem že izdelan načrt, kako bi se dal pošteno

rešiti rusko-poljski spor. Ta načrt bo najprej vreden v odobrenje ruskim članom komisije, na kar bodo pazili na sejo v Petrogradu poljski člani komisije Dmowski, Dymeza in Straszewicz. La bi se doseglo popolno sporazumljenje, je jako dvomljivo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Risto Pastorek.

Odprto pismo*) neki Mariji Holcman.

Neka Marija Holcman, brezposlena Nemka, napadla me je že dvakrat v »Slovenskem Narodu« in mi skušala škodovati na časti. Na njene otroške flavez le ta - le odgovor: Res sem uslužbena v tobačni tovarni, kar je zame le čast, ker sem pošteno dekle, kateri se ni treba loviti za moškimi. Kupim si lahko svojemu stanu primerno obleko za svoj pošteno zasluženi denar. Ne maram namreč hoditi razcapana in brez dela okoli. Kar se tiče nekega njenega zaročenca, ki ga ne poznam, pa izjavljam, da mi kot mladenki pač ni treba posegati po ljubimeh Holcmanove, ker bi bila ona lahko moja mati z ozirom na kanonično starost njeno. Končno ji svetujem, naj pazi, da se kdo ne začne zanimati za njeno eksistenco, brez službe in sredstev. Sedaj ima ta ženska že štiri tožbe na vratu, naj torej miruje, da si ne naprti še pete tožbe, ker me nikakor ni volja, prenašati njene brezpredmetne žalitve na cesti in v časnih.

V Ljubljani, dne 23. marca 1910.

Marija Tavčar,

delavka v tobačni tovarni, stanujoča v Šiški.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali:

Za »Družbo sv. Cirila in Metoda«: Gosp. A. Petrovič, asistent v St. Petru na Kranjskem 24 K 77 h kot narodni davek železniških in poštinih uradnikov ter kolodvorske restavracije za februar. — Iz gostilne gosp. P. Košaka 60 h. — G. Fabjan iz Opčin 1 K. — G. Josip Kobal, zidar iz Gradišča pri Gorici v odgovor »Cirilmetodariji« 1 K. — Rodbina Mikuž v Ljubljani, mesto venca na krsto gospej Ivani Rasp 10 K. — Gdč. Justina Kraigher 5 K, nabrala pri godovanju gosp. Jos. Čada na Spod. Rožniku (še poleg darov v nabiralnik). — Ob priliki godovanja gosp. Jos. Seidla v Spd. Šiški se je nabralo 20 K. — G. dr. Vilko Maurer, Krško, 10 K, katere sta darovala gg. Fran Jamšek, nadučitelj v Rajhenburgu ob Savi in Anton Zorko, posestnik na Drnovem povodom sklenjene kupčije. — G. dr. Korčan, Pulj, 50 K, darovali mesto venca na krsto umrlega mornarskega komisarja I. razreda Franca Grošlja njegovi prijatelji - rojaki v Pulju. — Gdč. Mici Črnilec, Kranjska gora, 12 K, nabrala v veselji družbi ob priliki godovanja Pepe in Pepčkov v hotelu »Razor« v Kranjski gori. — G. Josip Stele, Kamnik, 6 K, nabrali pri zabavni igri dne 19. marca t. l. po predstavi »Divji lovec« v gorenjih prostorih društvene doma. — Ga. Lili Guštinova v Metliki, 10 K, nabrala gdč. E. Zaločarjeva in g. Finžgar za »Cirilmetodarijo« v gostilni gospoda Kambiča v Metliki. — G. Senčar v Rogatcu, 9 K 20 h, darovala slovenska družba v Brezovškovi gostilni. — G. Fran Medica v Mori, 10 K za »Cirilmetodarijo« v žalosti, da je slabo vreme na 19. marca pokvarilo sestanek večjega števila Slovencev in da je pošiljatev meranskih Slovencev prepozno dospela. — G. Fr. Kiauta, Planina - Rakek, 15 K, mesto venca na krsto pokojni gospej Mar. Kovšca, soprogi tukajšnjega župana. — G. Milan Rovani, Col pri Vipavi, 10 kron, nabrala vesela družba v Colu pod geslom: »Žveplenka ne gori, ker burja preveč piha.« — Ga. Marija Somrak, Vel. Lašče, 10 K, ljubljenski pesniku Antonu Medvedu. — Skupaj 204 K 57 h. — Srčna hvala! Na zdar!

Za »Domovino«: Ob priliki godovanja gospoda Josipa Seidla v Sp. Šiški se je nabralo 14 K. — Stalno omizje v gostilni Mikuž 10 K. — Skupaj 24 K. — Srčna hvala!

Za »Domovino«: Ob priliki godovanja gospoda Josipa Seidla v Sp. Šiški se je nabralo 14 K. — Stalno omizje v gostilni Mikuž 10 K. — Skupaj 24 K. — Srčna hvala!

Za »Domovino«: Ob priliki godovanja gospoda Josipa Seidla v Sp. Šiški se je nabralo 14 K. — Stalno omizje v gostilni Mikuž 10 K. — Skupaj 24 K. — Srčna hvala!

Za »Domovino«: Ob priliki godovanja gospoda Josipa Seidla v Sp. Šiški se je nabralo 14 K. — Stalno omizje v gostilni Mikuž 10 K. — Skupaj 24 K. — Srčna hvala!

Za »Domovino«: Ob priliki godovanja gospoda Josipa Seidla v Sp. Šiški se je nabralo 14 K. — Stalno omizje v gostilni Mikuž 10 K. — Skupaj 24 K. — Srčna hvala!

Za »Domovino«: Ob priliki godovanja gospoda Josipa Seidla v Sp. Šiški se je nabralo 14 K. — Stalno omizje v gostilni Mikuž 10 K. — Skupaj 24 K. — Srčna hvala!

Avstrijska španskiština. Na slovenske bolničarje ljudem priporočila je porabo prijetnega »Fellerjevega fluida«, ki je prečiščena domača zdravila in vpliva na želodca hrupino ter pospešuje na prebavljenost in sicer s raztečenim vosekom. Škatlica 3 K. Po poštni povzetki razpošilja to zdravilo vsek dan lekarnar A. MOLL, c in tr. dvoraj zalagat li. DUNAJ, Tachlauben 9. V lekarnah na deželni zaht valj je izročeno MOLL-ov prenos, znamenovan s varnostno znamko in s podpisom. 5 29

Mi nečemo biti nahodni, hripavi, zaalazeni, ne kačljamo, nismo slabotni, ne nervozni, mi rabimo Fellerjev fluid s znamko »Elzin fluid«. Poizkusni tucat franko 5 K. Dobro slast imamo, zdrav želodec, nič nam ni slabo, ker imamo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice s znamko »Elzine kroglice«. 6 škatljic franko 4 K. Dobivajo se pri E. V. Fellerju v Stubici, Elzin trg št. 238 (Hrvaško).

Izvid gda. komendatorja prof. dr. Josipa Lapponija, telesnega zdravnik Nj. Svetosti papeža, častnega ravnatelja sanitetne in higienske službe v Apostolski palači, primarija v hospitalu San Giovanni Calabita

v Rimu.

Gosp. J. Serravallu

Serravallovo kina - vino z železom spaja s hvalovredno tonično lastnostjo prednost izredno natančne priprave. Ker je poleg tega prav dobre slasti in prav lahko prebavno, zasluži biti priporočeno slabotnim, trpečim na motenju p. bave, prebolelim, na živcih bolnim ter specialno nevraštenikom.

V Rimu, 14. junija 1903.

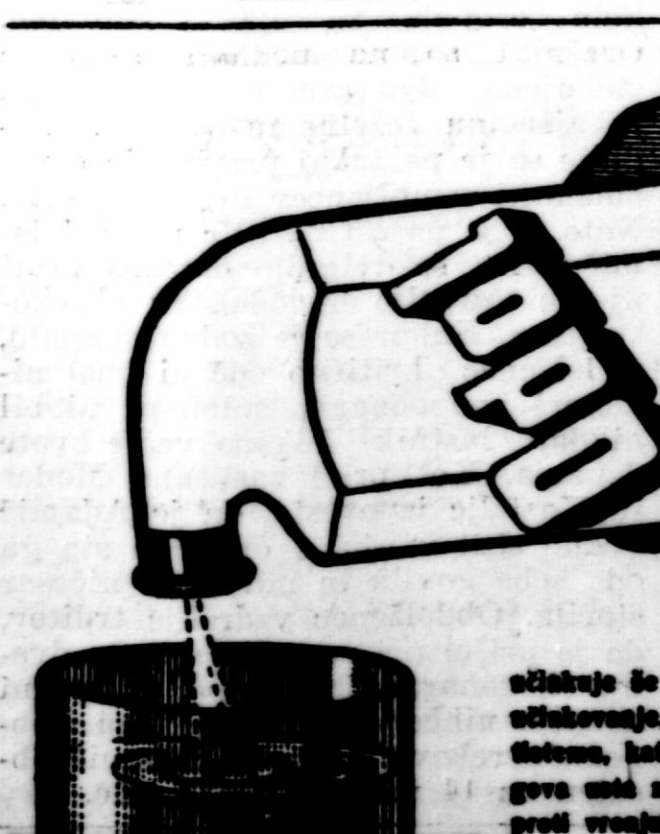
Prof. Josip Lapponi.

Lekarnarja Schaumanna želodčna sol. Skoro vsa zdravila, ki jih rabijo proti želodčnim boleznim in pomanjkanju slasti, nekako razdražujejo želodec in je zato odsvetovati njih rabo. Resnično priporočljivo sredstvo pa imamo v lekarnarja Schaumanna želodčni soli, ki kakor nobeno drugo sredstvo ugodno pospešuje delovanje želodca in zbujajo tek, ker vseskozi zdravilno vpliva na ves organizem. Schaumannova želodčna sol, ki ne povzroča niti najmanjših težkoč, hitro odstrani vsako nepravilno kuhanje v črevesu in uduši torej v kali vse samostrupe, ki se tam porajajo, in sicer takoj preidejo v kri in povzročajo celo vrsto bolelosti, n. pr. utripanje srca, pritisk krvi v glavo, tesnoba in glavobol. Ker izdelek tako prebavo navede na prava pota, dovaja truplu nove moči, ki bi bile sicer izgubljene, ker se sedaj hrana bolje izrablja. Vsi slabotni naj bi torej preizkusili to sredstvo, ker učinek ne more izostati, ako se sol rabi pravilno in kmalu se bo izboljšalo splošno počutje, telesna teža se bo na povišala. Isti učinek, kakor želodčna sol imajo pa tudi želodčne solne pastilje, ki jih izdeluje lekarnar Schaumann v Stockerlavi pri Dunaju, natančno odmerjene, pripravno in prijetno zaužitvalne. Oba izdelka se dobivata v škatlicah po 1 K 50 h in v vseh lekarnah pri nas in v inozemstvu.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
Tadno-ch nin tinktura za lase

katere okrešuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. I s celotnega s metodom 2 krovo. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh prečiščenih zdravil, medic. nil, medicinski vin, specialitet, najfiniših parfumov, kirurških obvoz, svežih mineralnih vod itd
Dež. lekarna Milana Lensteke v Ljubljani Rožova cesta št. 1. poleg novoizgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. 7

Kar posebno odlikuje Odol pred vsemi drugimi umetnimi čistili je, da prevleče ustno duplino po uporabi s mikroskopično tanko, pa vendar gosto, antiseptično plastjo, ki odlikuje že čez ure, potem ko smo si čistili usta. To trajno učinkovanje, ki ga nima noben drug preparat, je ono, ki daje čistilo, kateri uporabljate Odol vsak dan, gotovost, da se njegova usta varujejo proti učinkom provzročiteljev gnilosti in proti vrenju, ki uniči zoba.

Komik dr. Ing. Hirosh, Olesma. Komitno-tehnična preiskava je izpričala, da ej »Seydlin« prav izvrstno uporabna ustna koda, ker so njeni podatki popolnoma nešvodijski in se 2 njo lahko razkužuje.

Dr. J. K., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju še dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v ranici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušnja in večina raba izpričala, da je v resnici dobro. In to je: »Seydlin«.

Bober tek je dobra stvar, Zanimarjaj je nikar! Bober tek ima vsak dan, Ako živiš

FLORIAN

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetska kakovost „ „ 4-80.

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Svarilo pred ponaredbami.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. marca: Lucija Burger, zasebnica, 68 let, Hrenova ulica 5.
Dne 16. marca: Marija Pfefferer, zasebnica, 88 let, Pred škofijo 8.
Dne 17. marca: Marijeta Straus, streljica, 74 let, Židovska ulica 5. — Andrej Mehkota, delavec, 47 let, Dunajska cesta 47. — Rafael Sitar, delavčev sin, 1 1/2 mes., Streliška ulica 15.
Dne 18. marca: Ema Gratzler, uradnikova hči, 6 let, Francova nabrežje 7.
Dne 19. marca: Polona Vidmar, posestnica, 55 let, Crna vas 27. — Ana Kušar, zasebnica, 83 let, Radečkova cesta 11. — Marija Rasp, posestnica, 75 let, Kolodvorska ulica 5. — Zofija Binter, zasebnica, 92 let, Marije Terezije cesta 1.
Dne 20. marca: Fran Verbič, umir. sodnik, 86 let, Privoz 17. — Karel Recknagel, trgovec, 56 let, Florjanska ulica 39.
V deželni bolnici:
Dne 17. marca: Josip Debev, kajzar, 70 let.
Dne 18. marca: Konrad Lachnik, inženir, 51 let.
Dne 20. marca: Ana Kern, kajzarjeva hči, 5 let.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 23. marca 1910.
Termin.
Pšenica za april 1910. za 50 kg 13-71
Pšenica za maj 1910. za 50 kg 13-59
Pšenica za oktober 1910. za 50 kg 11-32
Rž za april 1910. za 50 kg 8-50
Koruzza za maj 1910. za 50 kg 6-18
Oves za april 1910. za 50 kg 7-34
Efektiv.
10 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.
Veliko med mrazom 2002. Srednji vršni tlak 734-9 mm

februar:	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetrost	nebo
22.	3. pop.	733-0	12-8	sr. svzh.	jasno
23.	9. zj.	734-9	7-7	sr. szah.	del. oblak.
23.	7. zj.	736-4	4-0	sl. szah.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura 7-6 norm. 4-8. Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Marija Kovšca roj. Premrov

v 55 letu svoje starosti 22. sušca t. l. ob 11. uri popoldne previdena s sv. zakramenti za umirajočo.

Pogreb predrage rajnice se bode vršil dne 24. t. m. ob 8. uri zjutraj. Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v Planini.

PLANINA, dne 22. sušca 1910.

1038 **Žalujoči ostali.**

Terezija Bohinec roj. Doliner

danes zjutraj ob 5. uri po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, preminula.

Pogreb predrage rajnice bo v četrtek ob 5 1/2 uri popoldne iz hiše žalosti Dalmatinova cesta 7, k Sv. Križu.

V Ljubljani, 23. marca 1910.

Žalujoči ostali.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Ušel je včeraj popoldne plav kos.

Kdor ga ujame, se prosi, da ga odda proti primerni nagradi v gostilni »Pri zlatem sodčku« na Zabjaku v Ljubljani. 1029

Prodajalko

veščo trgovine z mešanim blagom sprejme

Ivan Slavinec v Šmartnem pri Litiji.

Po ugodni ceni se proda iz proste roke v dobrem stanju, z vrtno, gostilno, tobakarnico, prodajalnicjo z mešanim blagom in zganimi pijacami. Leži ob državni cesti in je jako dobro obiskovana. Le pet minut oddaljena od železniške postaje na Tolminkem — Ponudbe na Ivana Skodnika, Via della bianca 362, Gorica. 1032

Razglas.

Na vzorni sirarni v Stari Fužini v Bohinju je ustanovil deželni odbor

tri mesta za praktikante

z mesečno podporo po 30 K.

Prosilci morajo imeti v sirarstvu že nekaj prakse. Prednost imajo oni, ki so dovršili mlekarški tečaj na Vrhnikih. Praktikanti morajo opravljati vsa dela v sirarni na Fužinah in na planinskih sirarnah. Vežbanje traja osem mesecev, in sicer od 15. aprila do 15. decembra t. l.

Vsak praktikant se mora zavezati, da ostane vsaj osem mesecev nepretrgano v pouku na Fužinah.

Mesečno podporo bodo praktikanti prejeli v mesečnih obrokih potom »Mlekarске zvezce« v Ljubljani. Prošnje je vlagati do 1. aprila t. l. pri »Mlekarški zvezi« v Ljubljani.

Deželni odbor kranjski,
v Ljubljani, 16. marca 1910.

Ali imate bolečine? Od revmatizma, od protina, glavobola, »hobola! Ali sta si po prepihu, prehlajenju kaj nakopali? Poizkusite s bolečine tolažilnim, zdravilnim, krepijočim Fellerjevim fluidom s znamko »Elzfluid«. To ni samo reklama. Tucat se poizkušajo s kren počmurne preste. ledolovalec samo lekarnar Feller v Stubici, Elsin trg št. 238 na Hrvaškem,

Abiturijent

išče primerne službe v Ljubljani.

Prijazne ponudbe pod „Abiturijent“ na upravnitvo „Slov. Narod.“

2 krojaška pomočnika

sprejme takoj v trajno delo
Ivan Kobal v Idriji.

Poštene prodajalce

za prodajo živalnih strojev ur. slik in pod. na provizijo sprejme 891
K. Klimeš, Praga-Smichov 566.

Hiša v Tržiču

št. 107, pripravna za vrsto obrt s travnikom parc. 432 se takoj prod. Cena po dogovoru.
Ved. se izve pri stavbniku Josipu Fuso v Kranju. 1037

Več dobrih zidarjev in delavcev

proti dobri plači,
dobi trajno delo pri 1002

g. Ivanu Ogrinu,
zidarskem mojstru v Ljubljani.

Prva moč!

Zanesljivega
potnika za žganje

kateri je po vsem Kranjskem dobro vpeljan sprejme takoj večja tovarna za žganje. 1028
Ponudbe s sliko na trdiko žiga Wortmann, Sušak pri Reki.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijske in delavske posojilnice v Spodnji Idriji,
zadruga z neomejeno zavezo ki bo

v nedeljo dne 3. aprila t. l. ob 1. uri popoldne v prostorih g. trg. Fran Božička v Sp. Idriji. 1035

- DNEVNI RED:**
1. Poročilo načelnika.
 2. Potrditev računskega zaključka za leto 1909.
 3. Volitev načelnika.
 4. Volitev nadzorstva.
 5. Slučajnosti.

Načelnstvo.

Tri žlice

železnatega vina le-
karja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, vse bujejo množino železa, ki jo mora zaužiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v na sprotju z drugimi iz delki ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti. Pollit. steklenica 2 K 373

Keil lak

dobiva se vedno pri Lestrovsky & Meduna v Ljubljani 1030

Krasne novosti za velikonočno sezijo v modni trgovini Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.
Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblik, 1. kakovosti; moške, ženske in otroške perile, velika izbira najmodernejših moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame itd. itd.

želodčna sol

in želodčne solne pastilje
Ze 30 let preizkušeno sredstvo proti vsem vrstam želodčnih bolezni, motenja prebave in občutja.
Schaumannova želodčna sol staja po K 1.80, želodčne solne pastilje, cemerica K 1.80. — Razpusti se po požirku od 2 žlic naprej.
Lekarnar Schaumann, Stockerau pri Dunaju.
Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Vabilo

glavno skupščino
društva za vzdrževanje Elizabetne otroške bolnice,

v sredo, 30. marca t. l. ob 3. popoldne v ljubljanski mestni dvorani.

- Dnevni red:**
1. Zdravniško poročilo.
 2. Upravno poročilo.
 3. Volitve.
- Predlogi, ki jih člani stavijo na glavni skupščini, se morajo v smislu § 7. društvenih pravil, najmanj 5 dni prej pisмено prijaviti upravnemu svetu.

Upravni svet.

Salvator

Kolodvorska restavracija (Jos. Schrey).

Vsak dan sveže nastavljeno, priljubljeno

Salvatorsko pivo

Oddajajo se tudi celi sodčki
privatnikom in gostilničarjem v mestu.

Se priporoča 877
z vsem spoštovanjem
Jos. Schrey
restavracija.

1651

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 3.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 400.000 kron.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dve vloge po čistih 4 1/2 % 4 % Tiske srečke
14 8 K. Žrebanje 1. aprila t. l. Glavni dobiček 100.000 K.

Gostilna se prodaja!

Vred. bolni se prodaja iz preste roke dobre ideje gostilna in mloga piva v Mokrancu.
Razm. gostilne, ki se nahaja poleg vrh uradov.

proda se tudi poslopje

(krasne stavbe) s modernimi sobami za tuje, vse vinkne posode in opremo, ledenice, vrt, njiva, gozd in hlevi.
Vodovod v hiši. Cena po dogovoru. Posredovalci se odklanjajo. Nadpolovična cena kupnine se lahko vključi. Piva se prodajo na leto nad 1000 hl.
Sprejemu gostilničarju se sudi tu jako ugodna prilika.
Blaž Mevželj, lastnik. Mokronog št. 30, Dolencjake. 1027

Sodarski vajenec

se takoj sprejme pri sodarja Kaiserju v Beljaku, Trattengasse 13. 1001

K. Novotný,

tovarna strojev in livarna, Praga — Vysočany,

dobavlja spr. cele ureditve opokarom, pekararne in cementarske zavode, zdelovalne stroje, transmisije, banje za krepčevanje lopovke, armature in dvigalce.
Velika izbira gotovih strojev vedno v zalogi. 890
Telefon 1927.

Cvetko Golar:

PISANO POLJE
8°, 114 strani.

Broširano K 1.80, vezano K 2.80.
Golar nam audi s to knjigo zbirko pesni, polnih ubranosti in toplega prirodnega čuta, ki jih bodo gotovo povsod radi čitali. Ovitok in velike začetne črke je narisal M. Gaspari. v Ljubljani, mesec marec 1910.
Iz. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. založna knjižarnica. 1040

Razpis.

Za zgradbo enega vodnjaka in treh kapnic v vasi Ustje, politični okraj Postojna, na 19.106 K 76 h proračunska dela in in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe naj se predložijo do 9. aprila t. l. ob 12^h opoldne

podpisaneu deželnemu odboru.
Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapечатene z nadpisom: „Ponudba za prevzeto gradbo enega vodnjaka in treh kapnic v vasi Ustje, politični okraj Postojna“.
Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsaj vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.
Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v upisarnovarnih vre dnostnih papirjih po kurzni ceni.
Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika se gledé na viš no ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebnost, raspisati novo ponudbeno razpravo.
Načrti, ponudbeni pripomočki in stavbeni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu za znesek 6 kron 50 vinarjev.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 10. marca 1910.

Na veliki četrtrek dospe sledeče:

donavski karpi, fogaš (iz Uatnega jezera), ščuke in različne morske ribe. 1022 Dalje

fazani, kapuni, poulardi in purani.

Fr. Kham

trgovina s špecerijskim in delikatesnim blagom ter vinarna.

Fine praške gnjati (šmuke) vedno v zalogi.

„CROATIA“, tvornica portland cementa

delniško društvo v Zagrebu
se priporoča po najnižjih cenah in dobavi na polno vagonsko tovoro
prima portland cementa
Izvrstno normo društva izdelujejo in arhitektov marke odobrenja izdelav.
Centralna poslovalnica Zagreb, Ilia 28. Telefon International 928.

Köhlerjeva cementna strešna opeka

Z zarzisa in brez zarzisa je tipična in cenovno kot vsa druga opeka.

Varstvena znamka.

V zalogi je ima vedno v poslovalnih mestih izdelovalca.

Ivan Jelačin, Ljubljana.

Zahtevajte cenik.

760

Ravnatelj vodne vešnice založbe

Portland cementa.

Priporočila se

958

**največja zaloga oblek za
gospode in dečke**

Solidna postrežba!
Nizke cene!

A. Lukič

Vedno najnovejša
konfekcija za

Ljubljana, Pred škofijo št. 19

dame in deklice.

Št. 5278.

1014

Razpis.

Za zgradbo kapnice v vasi Radlek,

občina Bloke, polit. okraj Logatec, na 11-124 K 39 h proračunjena dela in dobave

se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe naj se predložijo

do 16. aprila t. l. ob 12ih opoldne

podpisaneemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapeljati z nadpisom: „Ponudba za prevzeto gradbo kapnice v vasi Radlek, polit. okraj Logatec“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razveza tega je dodati kot vadij še 5%, stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, ponudbeni pripomočki in stavbni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu za znesek 3 K 20 h.

Deželni odbor kranjski,

v Ljubljani, dne 15. marca 1910.

TRUBAR

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

Narodni knjigarni

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Izvilleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-03 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podroščico), Celovec.

7-25 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplica, Kočevje.

9-20 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11-40 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.

1-32 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplica, Kočevje.

3-20 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.

5-23 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7-40 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplica, Kočevje.

10 ponoči: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, juž. žel., (čez Podroščico), Prago, Draždane, Berlin.

Odhod iz Ljubljane (državno železnice):

7-25 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne: Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer: Osebn. vlak v Kamnik.

G. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Gospodična

ki je zmožna in ima veselje voditi popoldneva sestanke neko že več let dobro vpeljano

994

trgovino

s konfekcijskim in drugim blagom v Ljubljani, ter je večja obeh deželnih jezikov in enostavnega knjigovodstva se mže za takoj ali pozneje. Pogoj zelo ugodni. Plača, polovica čistega dobička.

Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Krasne
BLUZE
največja izbira v avli in drugem modnem blagu tudi po meri.
Vsakovrstna krila, perila in otroške obleke.
priporočila po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. dužar
Stari trg št. 23.

Na dobole in drobno po nizkih cenah priporočam svojo bogato založbo

trgovino

z galanterijskim in oseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

Devocionalije

in vse vrste blago za božja pota.

Tovarniška zaloga kram. glavnih.

Anton Skof

Ernest Jevnikarjev naslednik.

Dunajska c., v bliži gostilne „št. 6“

Pristni kranjski
lanenooljnati firnež

Oljnate barve

v posodicah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Čaki

pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(ali) priznane in strokovno preizkušene najboljši.

Karbolinej prve vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

domaćega izdelka za zidarje in za vsako obrt

priporočila

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firnežov, lakov in steklastih masa.

Zahtevajte cenik!

Eksekutivna dražba

23. marca 1910 ob 10. dopoldne bo pri

G. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 16,

dražba za trgovinski obrat

nanovo zgrajene hiše v Štepanji vasi pri Ljubljani

zemljiškoknjižni vložek št. 338, k čemur se vabijo kupci.

993

Častitim damam

se priporočila

za spomladansko sezijo

modni salon

F. JUST-MASCHKE

z veliko izbiro damskih in otroških klobukov po znano nizkih cenah.

Sprejemajo se popravila in se točno izvrše.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Zastonj

dobite vzorce najmodernejšega damskega blaga za obleke, kostume, krila in bluže, prekrasnega angleškega čefirja, voala, platnenega blaga in kretona v naravnost neverjetni izbiri. Dalje vzorci platnenega in posteljnega blaga, belega in barvastega, gradla za moško perilo, šifona itd. itd.

Samo izvrstno blago.

Prosimo za naročitev vzorcev pod natančno navedbo naslova in zaželenih predmetov. — Največja zaloga in razpošiljalnica modnega blaga na Moravskem

Komenda Janda & Cie.

NIEOLSBURG, Městské náměstí 13.

906

Podjetje betonskih stavb

Bratje Seravalli & Pontello

Slomškove ulice šte. 19, Ljubljana.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevi, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tikanje teras, vodometov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke. Vsa dela se solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopnik svodov patent „Thurl“.

4518

Št. 128/pr.

966

Razpis službe.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane razpisuje vsled sklepa občinskega sveta z dne 8. t. m. službo

magistratnega konceptnega praktikanta

z letnim adjutom K 1200 ter pravico do napredovanja po obstoječih določilih.

Službo bode nastopiti dne 1. julija 1910.

Posebne zahteve za podelitev te službe so:

- 1.) dovršene pravno- in državnoznanke študije in z dobrim vspehom prebiti trije teoretični državni izpiti;
- 2.) z dobrim vspehom opravljeni praktični izpit za politično poslovanje. Izjemoma se smejo pa tudi prosilci z dovršenimi juridičnimi študijami in dvema državnima izpitoma vzprejeti pod tem pogojem za konceptne praktikante, če se v teku enega leta izkažejo, da so z dobrim vspehom prebili tretji državni izpit.

Taki prosilci se zaprisežejo še le potem, ko zadostijo temu pogoju; ob svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost (§ 30).

V teku dveh let po dnevu zaprisege mora za konceptno službovanje vsprejeti uradnik z vspehom napraviti praktični politični izpit, sicer se ga, če mu občinski svet ne dovoli daljšega roka, lahko odpusti iz mestne službe.

Pred vspešnim praktičnim političnim izpitom napredovanje v konceptni službi nikakor ni dopustno.

Izjeme od zgoraj omenjenih določb so dopuščene glede takih služb, katere zahtevajo druge posebne strokovnjaške izvedenosti in za katere se tudi v državni službi ne zahteva sposobnost za politično poslovanje (§ 29. odst. 2. obč. r.)

Z vsemi potrebnimi dokazili opremljene prošnje vlagati je najkasneje

do 30. aprila 1910

pri predsedstvu mestnega magistrata.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 12. marca 1910.

Župan: Ivan Hribar.

Modni salon A. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Stari trg 21.

priporočila častitim damam vsakovrstno krasno

damske klobuke

po znano najnižjih cenah.

Sprejemajo se popravila.

Znanja naročila točno.

Najnižje cene!

1591

Dober okranjeno možno
motorno kolo
3¹/₂ HP se prav ceno proda.
Ponudbe pod „motorno kolo“
na upravnishvo »Slov. Naroda«. 1012

H. Suttner
Ljubljana,
Mestni trg
nasproti rotovža.
Priporoča svojo bogato zalogo najfinjših in najnovejših žepnih, kakor salonskih ur, juvel, zlatnine in srebrnine, raznih pripravnih daril iz kina srebra
Blago najfinjše vrste. Cene najnižje.

Sukna
in modno
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tovarnica za sukno
v Humpolcu
na Češkem. 323
Vzorci franco.

Za
spomlad in poletje
priporoča tvrdica
Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernova ul. 9
svoje bogato zalogo
izgotovljenih
oblek
za gospode in dečke
ter mične novosti
: v konfekciji za :
: dame in deklice :
Ceniki zastonj in franko.

J. Zamljen
čevljarški mojster
v Ljubljani, Kongresni trg št. 13
se priporoča za vsa v svojo stroko
340 spadajoča dela.
Izdeluje prave gorske in
telovaške čevlje.

Neprimerno
dobre slasti je zrnata kava do polovice zmešana s

Schikovo rženo kavo
Slastna pijača! Velik prihranek!
5 kg ržene kave za K 4.— pošilja
franko po povzetju
Mihael Valentin Schik
Dunaj VII 3, Lerchenfelderstrasse
št. 67. 3547

Pristno brnsko blago
Spomladanska in poletna sezija.
KUPON
metrov 3:10 dolg
za popolno suknjo obleko
(suknja, hlače, telovnik)
stane samo
1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 12 kron
1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 18 kron
1 kupon 20 kron
Kupon za črno salonsko obleko K 20.—
dalje blago za površnike, turistovski
loden, svilnate kamgarne itd. razpošilja
po tvorniških cenah kot solidna in po-
štena vrlo znana
Zaloga tvornice za sukno
Siegel-Imhof v Brnu
Vzorci gratis in franko.
Od tega, da direktno naročajo blago pri
firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju,
imajo privlačni odjemalci veliko prednost.
Zaradi obilnega prometa vedno največja
izbira popolnoma svežega blaga. Stalne
najnižje cene. Tudi najmanjša naročila
se izvrše najpozorneje in natančno po
601 vzorcu.

BENZ
-ove sesalno-plinske naprave za vsake kuriloo.
Več nego 3800 v prometu. 628
-ovi motorji na surovo olje, bencin in razsvetlj. plin
-Diesel motorji najnovejše in preurejene konstrukcije
-lokomobile.
Glavni zastopnik za Kranjsko:
G. Brinšek inž.
tehn. agentura za stroje v Ljubljani,
Miklošičeva cesta št. 26.
Avstr. Benz-motorna družba
na Dunaju X.

Jvan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles.
Šivalni stroji
za rodbino in obrt.
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“.

Pes
bernardinske pasme, star
14 mesecev, rjave bar-
ve, prijazen in precej
izkušen, dober varuh,
se po prav nizi
ceni proda. — Naslov
pove upravnishvo »Sl.
Naroda«. 1011
Zastonj in poštnine prosto:
Domača knjižnica.
Seznam izbranih, najboljših del slo-
venske literature in svetovne literature
v dobrih prevodih.
Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Gg. krojaškim mojstrom!
Šivalna svila in sukanec 1910.
Največja in najmanjša krojaška tvrdica si lahko preskrbi najboljšo
šivalno svilo ali sukanec. Sirokovnjaško sestavljene zbirke dobavlja
franko po povzetju p. K 30 l. češka praška razpošiljalnica **Karel Poška,**
Praga-Karlín št. 287. Presenetljiv sortiment! Izvoz v vse države 644
Št. 8440.

Razglas.
Zaradi oddaje mizarskih del in okvirja za zgradbo državne obrtne šole
v Ljubljani
vršila se bode dne 1. aprila t. l. ob 10. dopoldne
javna pismena ponudbinska razprava
pri mestnem magistratu ljubljanskem v pisarni mestn. stavbnega urada.
Proračuni, načrti, pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so v pisarni
stavbnega vodstva navedene stavbe vsak dan od 8. do 12. dopoldne in od 3.
do 6. popoldne. Ponudbe je izročiti do navedenega časa v zapečatenih zavetkih
opremljene s 5% na podlagi skupnih preračunjenih zneskov določenim vadijem.
Ponujati je strogo na podlagi razpisnega proračuna in pogojev ter je navesti
posamezne in preračunjene skupne zneske v številkah in besedah.
Izrecno se določa, da na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale
razpisnim določbam, potem na take, katere bi se pogojno glasile in prekasno
ali naknadno izročene bile, ne bode oziralo.
Mestni magistrat ljubljanski,
dne 16. marca 1910.
Županov namestnik:
Ivan Vončina.

Angleško
skladišče oblek
v Ljubljani na Mestnem trgu št. 5
prodaja zaradi ogromne izbire
konfekcije za dame, gospode,
.: deklice, dečke in otroke :.
pod vsako ceno
brez konkurence!
959
O. Bernatovič.

VEČ 400 GODI
NA
uziva Humpolec glas suknarskoj grada.
Najbolje suknjo i pamodnu robu
nudi tvrdica
ANT-TOMEČ
izvoz sukna
u Humpolcu
(Češka)
Uzori
vzorci
franko

CenoPosteljnoPerje
1 kg sivega skubljenega perja K 2
polbelega K 2.80, belega K 4, fine-
ga K 6, najboljšega skubljenega
K 8, sivega puha K 8, belega K 10,
pranega puha K 12, od 5 kg nadale
poštnine prosto.
Dovršene postelje bogato napolnjene, iz
negi rdečega, modrega, belega ali rme-
nega inlet-nanking-bлага, 1 pernica velika
180 x 116 cm s 2 blazinama, velikost 80 x 50,
napolnjena s jako lepim mehkim perjem
K 10, s polpuhom K 20, s puhom K 24;
posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica
K 3, 3.50, 4. — Pernice 180 x 140 cm ve-
like K 15, 16, 20; vzglavnica 90 x 70 ali
80 x 60 cm K 4.50, 5, 5.50. Spodnja pernica
iz grada 180 x 116 cm K 15, 15, razpošilja
proti povzetju poštnine prosto pri naro-
čilu od 10 K dalje.
M. BERGER
v Bečeni št. 1012, 1013 in 1014.
Za neugajajoče denar nazaj ali se blago
zamenja. Ceniki o šimicah, odjah
prevlak in vsem drugim posteljnem blagu
zastonj in poštnine prosto. 3035

Ante Bačič
Sušak-Reka
priporoča poleg svojega že dobro znanega skladišča
vina še tudi svojo na novo in moderno urejeno
tvornico likerija in jesiha, kuhanje in skladišče
.: rakije, slivovke, konjaka, ruma itd. :.
Osobito priporoča svoje specialitete
„Liker Bačič“ (ang. plus ultra) in „Jadrin“
357

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

Priloga pogrobo od najpreprostejših do najelegančajših vrste v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogate zaloge vseh potrebščin za mrtlice, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl. Najnižje cene.

Za slučaj potrebe se vladno priporočajo

186

Turk in brata Rojina.

Krojač P. CASSERMANN

se nahaja sedaj

v Šelenburgovi ulici števil. 1, nasproti Kazine.

Špiritovi sodi

od finega špita od 600 do 800 litrov in

vinski hrastovi sodi

prav močni in zanesljivi, so dobo po nizki ceni pri trdki

M. Rosner & drug

v Ljubljani, poleg Kosterjeve pivovarne.

Kmetovalci, pozor!

Alojzij Korsika

semenska trgovina v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5,

naznanjam, da mi je ravno došla

911

velika množina travnega semena v 16 vrstah:

travne mešanice sestavljam sam po navodilu lista „Kmetovalec“. Nadalje tudi krmilna pesa, rdeča in rumena, nemška detelja lucerna, domača in štajerska, vsa preizkušena in v plombiranih vrečah, zanesljivo brez predalce. Potem veliko množino čebuljčka za posaditi in veliko drugega krmilnega in zelenjadnega semena.

Radi velike množine znatno znižane cene!

Izveček iz glavnega cenika se na frankirano zahtevanje dobi poštine prosto

Priporočila se

M. Kristofič-Bučar

Starl trg št. 23, Ljubljana, nasproti Zalaznika.

Zadnja moda

BLUZE zgornja **KRILA** spodnja

svilene in čipkaste od 10 K do 50 K;
volnene in batistne od 5 K do 30 K;
dilenaste in druge od 3 K do 20 K.

volnena vrhinja od 6 K do 40 K
svilnata spodnja od 20 K do 36 K
iz drugega blaga od 2 K do 20 K

Nočne halje in fine kostume
od 10 K do 40 K. od 10 K do 40 K.

otročje oblekice in krstne oprave
od 2 K do 20 K. od 3 K do 16 K.

Perilo, predpasnike, moderce, otročje klobučke, kapice
in vsako drugo modno in drobno blago iz solidnih tovarov
po najnižji ceni.

Naročnikom pošljem tudi na izbiro.

Modni salon

Častitim damam priporočam

: klobuke :

le najfinejšega okusa

Jda Škof - Vanek

Pod Trnčo.

Žalni klobuki vedno pripravljani. Tako tudi venci s trakovi in razne cvetlice, doma izdelane.

Modna in športna trgovina

Pavel Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte

priporočam izdelane bluze, spodnja krila in vse moderne nakitne predmete po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih cenah

.. Ogromna izbira ..
damskih in otroških
slamnikov in čepic

Voddelku za gospode:

vedno samo najnovejši klobuki, čepice, telovniki, srajce, kravate, palice, dežniki, rokavice in vsi modni predmeti. Za šport: vse potrebščine za turiste, kolesarje, lovce, tennis, „Sokole“ in „Orle“

Narodne zastave, znaki, trakovi, itd.

Popolna razprodaja zaloge s pohištvom

pri trdki

Puc & drug v ljubljanskem Kolizeju.

Slavno občinstvo se vladno opozarja, da se je pričela

vsled opustitve trgovine razprodaja zaloge po zelo znižanih cenah.

Zaloga obsega kompletne oprave za spalne in jedilne sobe v različnih slogih, različne kredence, otroške vozičke, likane in fiadrane omare, postelje, nočne omarice, salonske mizice, košarice za cvetlice, raznovrstne likane in z usnjem preoblečene stole, gugalne stole, stojala za cvetlice in knjige, otroške postelje, ter razno drugo leseno in železno opremo.

Krasni predmeti, pripravljeni za darila

kakor: slike v okvirjih, preproge, fina zagrinjala, stori, salonske garniture, predposteljne preproge itd.

Ne zamudite prilike!

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izbiri

IVAN SOKLIČ.

Pod Trnčo št. 2. Postaja električne železnice.

Naši čevlji

se v kljub nizki ceni izdelujejo samo iz najboljšega blaga
in spajajo brezhibno priljubljenost z največjo eleganco.

120 podružnic po vseh večjih mestih tuzemstva in inozemstva.

Ilustrovani katalogi poštnine prosto.

V monarhiji največje podjetje
svoje vrste.

ALFRED FRÄNKEL, kom. dr.

Podružnica

Ljubljana, Stritarjeva ul. 9.

Specialiteta:

ORIGINAL GOODYEAR WELT

najboljši čevlji sedanosti.

Največja izbira čevljev vseh vrst v priznani izborni kakovosti.